

30 SANT

ATRUHIA

Nº 599

28 APRILI 1936

Muhsu lasitaji runā

Waj greiffirdiba ir ahrstejama?

Kahds lasitajs mums raksta: Kā lai ižārtē ņeeveeti no greiffirdibas? No atbildes uš ņeho jautajumu atkarajas mana laulibas laime. Es ņemu prezejees kopņch trim gadeem un neiffafami zeeņchu no ņawas ņeevas greiffirdibas. Wina nefad nebija greiffirdiga un pirmo reis tas notika — man jaatņiņstas atflahti — tad es pats tam dewu eemeņlu. Muhsu lauliba pirmajos gados nebija ņewiņņhi lainiga. Un kahdā dwehņeles depresijas ņahwoflki es nonahzu tiņ tahlu, ka peeņrahpu ņawu ņeevu. Bet ari ņehi otrā ņeeveete man nedewa nefahdu ihitu miņlu un es redņeju, ka es biju nepareifi iņtorejees pret ņawu ņeevu, pat wiwu paņemojis. No ņehis deenas es biju ņewiņņhi maigs, uņmanigs un miņlas pilns. Un drihņ ween muhsu lauliba bija pahwehrtuņees: ta bija lainiga, apgarota dņihwe, pehņ kahdas es weenmehr biju ilgojees.

Kahda ņuhmiga gadijuma deht mana ņeema tomehr dabuja ņinat par manu neufņizibu, kas bija notifuņi pirms trim mehneņeem. Wina bija pilnigi ņalausta, apbehra mani pahrmetumeem un paņawoja, ka ņeho manu ņohi wina nefad nepeedos. Mehneņehi pagahja, mehņ atfal ņalihgām meeru, bet es tomehr newareju wairs ņawu ņeevu atbrihwot no befgaligās greiffirdibas, kas pa ņeho laitu bija wiwu pahreņumuņi. Katru wahrdū, to es runaju ar kahdu zitu ņeeveeti, katru ņkatu wina iņtulkoja nepareifi, darba apņpreedes, kas notika pa waņareem, wina uņņatija ņā iņrunas, lai es waretu dotees uņ ņatņehanos ar ņeeveeti. Nepagahja neweena deena beņ ņildam un pahrmetumeem. Kad es to eebildu, wina paņafidroja: „Tu pats eņi wainigs. Tu eņi

pamodinajis greiffirdibu mani.“ Tā ka manas ņeevas ņahwoflki ir ņkwois gandrihņ ņimigs, un tā ka es wiwu pateeņham miņlu, es gribeņtu darit wiņu, lai wiwu atbrihwotu no ņehim maldigām aiņdomam. Warbuht kahds no lasitajeem, kas lihņņigu ņahwoflki ir jau kahdreif pahrdņihwojis, waretu dot man atbildi.

Waj mums bija jaņņkiras?

Uņ ņeho M. A. jautajumu (ņtat. Utpuhtu Nr. 595) atbild lasitajs Karlis D.:

„Deemņehel, zeribas atdabut atpakal projam aiņgahjuņchu wihreeti ir pa leelafai teeņai weltigas. Bilwetam, kas ņaidri un gahņchi pateizis, ka wina juhtas ir atdņiņuņehas, un ka wina „jazeko tahlaf,“ pret pameņto ņeeveeti, labakā gadijumā, war buht wehl tikai lihņņjuhtiba. Wina pehņehnas juhtu pahrmainas eemeņis laifam gan buhs kahda zita ņeeveete, kas wina garigai buhtibai war dot wairaf, nekā juhs.

Bet ja ari jums iņdotos ņeho wihreeti eeguht atfal no jauna, tas buhtu tikai azumirkligs panahkums. Jo tiņlihdņi winaņ manis, ka juhs eņat wiwu eegutuņi „peeņpedu kahrtā“, winaņ atfal juhs pameņis. Wihreeti nefas tā nenopņeeņch, kā nebrihwibas ņajuhta. Weenigais, to juhs waretu darit — aiņrakņit winaam wehņtuli un ihņos wahrdos paņatņitit par ņawu dwehņeles ņahwoflki, bet beņ pahrmetumeem un draudeem. Ja juhs wiwu nejauschi ņateekat, eņat laipna un parahbat winaam, ka eņat atraduņi garigu lihņņwacu. Tā nebuhņtu pirmā reise, kad kahds wihreetis aiņeet un atfal atgreeņehas.

Karlis D.

Atjautigais matematikis

Wihna muzas.

Kahds maņafņs wihnrubneks mirdamņs atņahja ņaweem 3 dehleem 7 pilnas, 7 puņpilnas un 7 tuņņehas wihna muzas. Kā ņadalit atņahņto manņu ņtarp 3 dehleem, lai katrs dehls dabutu weenlihņņigu daudņumu wihna un weenlihņņigu ņtairu muzu?

Atbilde. — Pirmais dehls dabuja 3 pilnas, 1 puņpilnu un 3 tuņņehas muzas, — pawiņam $3\frac{1}{2}$ muzas wihna un 7 muzas. Otrs dabuja 2 pilnas, 3 puņpilnas un 2 tuņņehas muzas, — ari $3\frac{1}{2}$ un 7 muzas. Treņchais dabuja tiņpat tā oņrais: 2 pilnas, 3 puņpilnas un 2 tuņņehas muzas, — pawiņam $3\frac{1}{2}$ muzas wihna un 7 wihna muzas.

Brahņi un mahņas.

Kahdā gimenē ir wairafi behrni. Uņ jautajumu par ņeho behrnu ņkairu wezaņā meitene atbild: „Man ir tiņpat brahņu, zif mahņu.“ — Bet wezaņafis ņehns ņaka: „Man mahņu ir otrit, kā brahņu.“

Zif ņehi gimenē brahņu, zif mahņu?

Atbilde: 3 ņehni un 4 meitenes.

Rakņtamleetu weikala ņehns.

Tehws man eedewa daņehus latus naudas un mahte tiņpat daudņ. Par wiņeem ņeem lateem nopirktu ņihmeņehanas burtnizas preeņņch muhsu maņā rakņtamleetu weikalina. Par katru latu dabuju tiņ burtnizu, zif man pawiņam bija latu. Burtnizas nebija beeņas: katrā no tām lapu ņkairis lihņņinajās man eedoto latu ņkairam, — bet par wiņām burtnizam bija 512 lapu.

Zif naudas man eedewa tehws, zif mahte?

Atbilde: 4 lati. — $4+4=8$; $8\times 8=64$; $64\times 8=512$.

Tehws un dehls.

Tehwam tiņpat gadu pahri 25, zif dehlam truhņit no 25. — Ja dehlam buhtu tiņ gadu, zif wiņam paņchlaif mehneņchu, tad dehls buhtu otrit jaunafņ par tehwu.

Zif gadu tehvam, zif dehlam?

Atbilde: tehvam 48, dehlam 2 gadi.

ņpehletaji.

Krodņinā, kurā daņehreif notika ari aiņleegta trumpoņehana uņ naudu, eegahja 3 ņpehletaji. Weenam no teem, krodņinā eenahņot, bija 2 lati, otram — 3 lati, treņcham — 4 lati. Eenahņuņchi krodņinā, ņpehletaji tuhdal ņehdās pee galda un ņahņa ņpehlet. To wafaru neweens zits ņehi krodņinā neņpehlejā, tā weenigi muhsu 3 ņpehletaji: ziti krodņina apmeņletaji ņehwafar aprobeņehojās weenigi ar dņerņehanu un omuligu ņadņihwi. Wehlā naņti muhsu ņpehletaji beidņa ņpehlet un dewās mahņās. Krodņinu atņahņot wini pahņņaitija ņawu naudu. ņrahņidjās, ka tagad pirmajam ņpehletajam bija 5 lati, otram — 6 lati, treņchajam — 7 lati. — Kā tas eeņpehņams, ja ir ņinams, ka ņpehletaji netika ne aiņnehmuņehes, ne atraduņchi, ne, pahņargi Deewņ, noņaguņchi neweena ņantima, jo wiņi trihs galu galā bija godigi zilweņi un neka winaem nepeederokņa newehma?

Atņiņinajums: ņpehletajeem bija noņlehgtņs ar krodņineeku kahds lihgums, ka katrs no winaem par ņpehleņehanu dabu no krodņineeka pa 2 lati, bet wijoles un notes ņpehletajeem jaem lihņņi no mahņjam paņcheem ņawas.

— Tā tad wini ņpehlejusiņchi wijoles?

— Un juhs domajāt trumpas?! Protams ka wijoles: krodņineeka weeņu uņjautrinahņanai.

ņareņņgiti rehņini.

Puņņteenu weikalā eeceņ kahds pirzejs un par 10 lateem nopehrņ kabatas puņņteni. Samafņai winaņ paņeeds 25 latu gabalu. Weikala ihpaņehneekam naw 15 latu ņihņas naudas to pirzejam iņdot. Winaņch aiņņuhta ņehnu pee ņawa kaimina, un kaiminņch ņamaina pirzeja eedoto 25 latu gabalu ņihņā naudā. Tagad puņņteenu tirgotajs eedod pirzejam 15 latus un puņņteni. Pirzejs aiņeet.

Pehņ brihtina puņņteenu weikalā eeņteidņas kaiminņch ar nupat eemainito 25 latu gabalu. ņrahņdas, ka 25 latu gabals ir wiltots. Neņo darit: puņņteenu tirgotajs atdod kaiminam 25 latus ihņtā naudā, bet wiltoto diwdeņmitpeeņneeku ihņihgina.

Zif latu ņaudeja puņņteenu weikala ihpaņehneeks?

Katrs beņ kahdas leekas domahņanas war pateikt ihņto ņaudejuma ņumu. Ne tā, ja par to leetu ņahņ prahtot.

1) Puņņteenu tirgotajs atdewa blehdim puņņteni 10 latu wehrtibā un 15 latus ņkairā naudā; beņ tam kaiminam winaņch atmafņaja 25 latus. Tā tad winaņch pawiņam ņaudeja 50 latus.

2) Blehdim tirgotajs eedewa ņkairā naudā 15 latus no tās naudas, to ņaehma no kaimina, bet 10 no kaimina ņaemtee lati palifa tirgotaja kaņē. — tee naw ņaudeņi. Tā tad ņaudeņis tikai 10 latus wehrtigais puņņtenis, blehdim eedotee 15 lati un kaiminam atmafņatee 15 lati, jo 10 latu kaimina naudas taņ atradās kaņē, — pawiņam ņaudeņi 40 lati.

3) Tirgotajs atdewa kaiminam no wina paņcha ņaemto naudu, tā tad ta naw ņaudeņa. Blehdim winaņch eedewa 10 latu puņņteni un 15 latus naudā, kopā 25 latus, bet 10 no kaimina eemainitee lati taņ winaam palifa kaņē. Tā tad tirgotajs ihņtenibā ņaudeja tikai 15 latus. — Un t. t., un t. t.

Bet kahds tad ir tirgotaja ihņtais ņaudejums?

Labas gaumes pazīme

ir glīti izpildīts drukas darbs.

Pagatavojam sevišķi rūpīgi:

Vizītkartes, saderināšanās kartes,
kāzu ielūgumus u. c. drukas darbus
ātri un glīti. Karšu izvēle ļoti bagāta. Cenas lētas.

EM. BENJAMIN, rakstāmlietu lieltirgotava,
Audeju ielā Nr. 12.

ATPUHTA

Izdavēja: Em. Benjamin.

Redakcija un ekspedīcija: Rīgā, Leelā Kasteļu eelā 29.

Atb. red.: Ernests Arnis.

Ļepredzēdome Matvine Wigner-Grinberga 23. aprīlī atskatījās uz 45 štatuves mākslai sedzotiem gadeem un līdz ar to arī atvadījās no štatuves.

VECĀ JŪRNIĒKU LIGZDA VIĻA LĀČA ROMANS

W. Waldmana minete un ilustrācijas.

(25. turpinājums.)

5.

Otrā deenā Ernests negahja darbā. Saffrahpetā seja isskatiņās tik raiba, kā kad to buhtu plošijuschi duzis kafu. Kad Ernests no rihta eegahja wirtuwē padsertees, mahte rofās ween šafita:

— Bet Ernestia, kas tad tew?

— Nā — kas? — wiašč ne-
šaprata.

— Nu apškatees spoguli.

Spogulis rahdija wairafas šarfanas šwihtras krusām un ščķehrijām pahr seju, wirsluhpa bija uspampusi, labā ausis apkal-
tusi ašinim, bet sem kreijās ašs ehnoja prahws silums. Žihās karstumā Ernests nebija eewehro-
jis kaprāta šiteenus, tagad wiau pehdās leezināja, žif niņi kreews turejees pretim. Bet tas wehl ne-
bija wišs. Labā rofa bija šakofa un wairafās weetās uš ribam Er-
nešts juta šahpes.

— Es nejauši šafitos, eekritu akmenu luščhaās, — wiašč no-
aurdeja, wilkdamees atpakaļ uš gultu. — Šhodeen bus japaleef mahjās.

Bet ar to wiaa nepatīščšanas wehl nebija galā. Kuršč žilweks eenahja istabā, tas brihņijās un tinzināja, un likās, ka Ernesta nelaimīgais kriteens wišus ušjautri-
natu. Sobus šakodis wiašč pazee-
ta tehwa un Elsas sobošchanos, šmejhjās wiaņem lihdi un šahwa šokot par šawu neweiklibu. Kad wiši aiščahja darbā, lihdi pus-
deenai tad bija meers. Bet pusdeenās laičā Šihtarus apzee-
moja šahds žilweks, kuru Ernests tagad wismasaf wehlejšās ša-
tikt — Karlis, wiaa brahliš.

Šrahdijās, ka tas ir wiaa pulks, kas wakar eenahjis mui-
ščā. Wehl šaunaf: Karļa rota bija noweetota trijās šemneeku mahjās un pirmais wads kopā ar rotas komandēri Lejas-
muisčneefos.

— Kas tad Ernestam — šlims? — Karlis jautāja, ap-
šweizinadamees ar gultā guloščo brahli.

— Nā tad, pagahjuscho nakti neš? kur daušijees apšahrt un dabujis pa šahrneem, — tehws atbildeja Ernesta weetā. — Tā eet, kad blandas pa tumšu.

— Tā jau nemas nebija, — Ernests šahga. — Tāpat aiščahju pee pašštameem šehneem papšahpat, bet uš mahjam nahkot bija tumščs un es eekritu akmenu bedrē. Tu šini — tur, pee šmehdēs.

— Es neka wehl te nepašihstu, — Karlis atbildeja, šahgu šahgeem pehtošchi apluhkodams eewainoto brahli un kaut ko

šewi domadams. Wiaa ajeē, neatšaidigee škateeni šaitināja Ernestu.

— Pee ka tad tu wakar biji? — eejautajās Žanka.

— Un kas tew par daku? — Ernests atzirta.

— Waj tad wairs pajautat nedrihšit, — Žanka nobrih-
ņijās.

— Kur biju, tur wairs neejmu un deefgan ar to. Newajaga buht tik šakahrigam, tad ahtri palikši wezs. Nu pašahšti, ofizeer, kā tew labi eet? — Ernests greeša šarumu uš zitu puši. — Es šfirdeju, ka pee jums tur pulkos wairs neat-
dodot godu un drihš buhščot no-
neent pagonas.

— Warbuht, bet kas tad tur šewiščšs? Notu war komandēt tik-
pat labi beš pagonam, kā ar tām.

— Tas ir, ja aštahj par ko-
mandēri, — Ernests turpināja. — Bet man nupat weens šejrei-
tors šahštija, ka tagad wiršneefus išwehlejšot ar balsošchanu. Patu-
rēs tikai tos, kas puikām patihš,
bet pahrejos treešs ratā.

— War jau aišēet tāpat beš treeščhanas. Karšč ir wišēem ap-
nižis. Tagad pat — mehs wairs nekarojam ar wahzeešheem, bet plehščamees ar šaweem pašču kreeweem

— Nu, nu? — Ernests šaku-
šējās šem šegas.

— Tā išnāš, — Karlis tur-
pināja, zeešči raudšidamees brahli.

— Pagahjuscho nakti pat. Genah-
šams muiščā un domajam, ka warēs palikt kopā wišs batal-
jons, waj, wismas, wiša rota. Bet muhs nem un iškaiša pa wišu pagastu, katrās mahjās pa wadam.

— Šapehž tā? — tehws jautāja.

— Lai aiščargatu šemneefus pret kreemu šaldateem. Mehs domajam, ka laupišchana tik traka nemas naw un šemneeki ti-
kai pahršpihlē breešmas, bet jau pirmā nakti peedšihwojām jau-
tras leetas.

— Nu? — Ernests šakahrigi peežehlās pusšehdus.

— Tā, ap pusnakti — puikas wehl nebija aišmigušči, — šcheē šfird, ka aiš kuhtšpafakas šahds šahgē. Drušžin wehšaf kuhti šahš lopi dihditees un zuščas šatruhkušchās škaida aiš-
galdā. Šehni pa šlušam pašer šchautenes un nokahpj pagalmā. Uš ahtru roku eelenž kuhti un atrod tiščetrus apšbrunotus kreo-
mus, kas aiš kuhtšpafakas gaida zepeti. Diweem eelaida šwiniu bikšēs, tee turpat palika, bet diwi aiššehga. Un weenu aiš aukim išwilkā no kuhts pa mehšlu lužžianu. Tad ušreif puikas šfird, ka kuhti diwi plehščas. Weens pa latwiški šauž palihgā, bet otrs mahtojas kā ihšts kreews. Meščjargs atnahja ar atšlehgu

— Waj jušs to nodewāt polizijai?

un atflehdša durwis. Es pats to neredseju, jo wišs bija notizis ļoti ahtri, bet ziti man wehlaſ ſtahtija, ka kuht bijušči divi gabali — weens kreemu kapralis un weens latweetis, primatais. Latweetis turejis kreemu zeet un bijis nahwigi nowahrtijees ar mehšleem. Namehr puikas darijušchees ar kaprali, muhju tautteetis eekritis kà uhdeni. Tīkai zepuri bija pametis zihnas weetā.

Erneſts aplaiſija apkaltuſchās luhpas. Nu ir brennē... wiſch domaja. Zepure, nolahdetā ſchofeja...

— Neſ, kas tas tahds bija? — wiſch eeminejās zif ween eespehjamš weenaldfigi. — Un ko tad privatais tur wareja meſlet?

— Saſini nu, — Karlis parauſtija plezus. — Mehš jau ari neteekam gudri. Bet es domaju, ka pehdas ſadſiſhim. Zepure ir labs leetiſchkašs peerahdijums.

— Waj juhs to nodewāt poli-zijai? — Erneſts jautaja, aiſsmehkedams papiroſu.

— Ne, es to patureju pee ſemis, — Karlis teiza. — Buhs ja-apklauijas muiſchā, waj kahds nepaſiſht.

— Kahda ta ir? — Sanka jautaja.

Erneſts duſmigi paſkatijās uſ brahli un ſahka nelabi kahjet, aiſraudamees un lozidamees tā, kà kad gars eetu ahra. Uſ brihdi wiſi pee-wehrās wiſam un riſkantā ſaruna pahtruhka.

— Kas tad tew, hauſchkašs? — Karlis jautaja, neſpehdams ſleht ſmihna.

— Ta... khe, khe, khe... weza waina... khe, khe, khe-ē... — Erneſts ar moſam atbildeja. — Lai-kam no ta kriteena... khe... buhs atkal atjaunojuſees. Guh... — wiſch nopuhtās aſaram azis un druhmi papurinaja galwu.

— Tad neſmehkē tatſchu tiſ daudš, — mahte ſazija, notizejuſi lehkmei. — Paſcham kruhtis kaſchā, bet tu wehl juhz tos duhmus.

— Tā ir, buhs jamet ſmehke-ſchana pee malas, — Erneſts peekrita. — Nekahds labums naw. Waj tu, Karli, wehl ſmehkē?

Peħz tam ſaruna nowirſijās uſ gimenes leetam un pus-deenas laiks pagahja beſ breeſmam. Bet kad ſtrahdneeki ſahka poſtees uſ darbu, Erneſts eeteizās Karlim: — Tu tatſchu wari wehl palift kahdu brihdi? Paſlahpaſimees druſku, man tew ſchis tas japaſtahſta.

— Labi. Igi gan man naw laika.

Kad pahrejee bija aiſgahjuſchi un mahte wirtuwē ſahkuſi riſkotees gar trauteem, Erneſts uſwedinaja walodas uſ Sarmiti, jo ſinaja, ka Karlim tas wiſwairaf interejeja.

— Warbuht es waru wiſai ko paſazit? — wiſch jautaja. — Kur tu ſchowakar buhſi, muiſchā waj pee rotas? Teiſkim tā, ap dewineem...

— Es wakarā atnahkſchu ſchurp, — Karlis ſazija.

— Mā tā...

— Un labaf neſaki wiſai neko. Gan jau es pats...

— Nā tu ſini. Bet es domaju, ka... nu, weenalga. Sini ko, Karli, es tew kaut ko gribetu paluhgt.

— Runā ween.

Erneſts pa puſei pagreeſa Karlim muguru un nerwoſi wiſhtijās ſegā: — Waj tu to zepuri newari atdot man?

Tad bija ilgš klufums. Erneſts wairijās uſluhtot brahli, bet Karlis tunſchu ſtatu raudſijās wiſa ſaſkrahpētā auſi un jo ilgaf wiſch tā ſtatijās, jo druhmaka ſawilkās peere un ap mutes faktineem ſaſchſobijās nizigs, naida pilns waibſts. Weidſot, peezeeldamees, wiſch atbildeja brahlim.

— Es to jau ſinaju. Neweenam zitam te newar buht tahda ſchofeja ar nolaiſchamām auſim. Ta ir ta pati, ko Inguſ atweda, waj ne?

— Ta pati... — Erneſts atkal kahjeja.

— Es wiſu ſchoriht ſadedſinaju.

— Tā?

— Ja gan. To es iſdariju, kad no meſchſarga dabuju ſinat, ka kalpu mahjā apmetuſchees Sihtari. Lihdš tam es wehl ſchaubijos, bet peħz tam man wiſs bija ſkaidrs. Bet nedomā, ka es to dariju tewis labā. Man bija jadomā par muhju weza-feem, par brahkeem un mahſam — tewis deht es nepaſtuſtinatu ne pirkſta. Jo — otra tahda lopa, kà tu, buhs gruhti atraſt paſaulē.

Uſi, kà ar zirwi noſkaldijis pehdejos wahrduš, Karlis panehma zepuri un aiſgahja. Erneſts pahreſteigts nogluhneja brahlim pakaf.

— Gailis, plahtiferš... Sa, domā, ka man no ſcha bail. Lai eet pee welna, wiſi lai eet pee welna, man no wineem naw bail.

Duſmigi wiſch apſweedās uſ otreem ſahneem un aiſwehra azis. — Dullee, ſchinis laikos, kad katrs nem ko war, wiſi wehl ahſtās ar wiſjadeem aiſſpreedumeem... Bet es eju ſawu zeku, man tā patihk un tā ir labi. Un ko man war darit?

6.

Mehneſi nodſihwojis ſweſchajā muiſchā, wezais Sihtars pehſchai atſina, ka tahdā ſtahwoſki, kà tagad,

wiſch ilgaf palift wairš newar. Wiſch, kas peeradis neween ſtrahdat wiſuš gruhtos ſemneeka darbuš, bet ari rihtot ſaimi, wadit kugus un noſazit peħz ſawa prahta kad un kà kas ir daramš, kalpa — deenas ſtrahdneeka ſtahwoſki jutās kà putnš ſaſeeteem ſpahrneem. Saunee, tee wehl wareja peeraſt wiſados apſtahkloš — kapteina mugurkaulš bija par zeetu, lai leektos zitu gribas preeſchā. Turklaht wiſam truhka juhras. Senais nemeers kà nedſeedinama ſlimiba aiſween wairaf pahraehma wezā juhras brauzeja prahtu, wiſam wajaſeja juſt uhdens klajuma ſahlo elpu, dſirdet ſawā tuwumā wiſku ruhkoni un redſet tahlo apwahrſni — ſchis walejās durwis uſ paſauli.

Weenu laiku Sihtars domaja par tahlaſ brauſchamu uſ Igauniju. Narwā wiſi waretu dſihwot tiſpat labi, kà druhmajā muiſchāš, kalpu mahjā. Laba teeſa tihlu bija paſemti lihds. Mopirktu laiwu un ſahktu ſwejot kà mahjās. Bet drihſ par igameem ſahka klišt ſawadas, nepatiſchamas ſinas: kopſch zara gaſchanas wiſi uſſkatija ſewi par brihwu tautu un walſti, un kà tahda iſturejās ſkarbi pret wiſeem ſweſchajeem, to ſtarpā ari pret latweeſcheem. Latwu reſerwes pulkam, kas

Jannee zeltneeki

A. Behrſina ſihmejumš Atpuhtai.

īstahveja Terbatā, igauņi bija likušī mahktees prom, nepa-
klaufīšanas gadījumā draudēdami naht ar sameem pulkeem
uļ Balku. Tahdos apstahkōs nebija ko domat par apmešanas
wezās kaimiņautas semē un Sīhtars gudroja par zitu zeta
mehrī. Tam katrā sīnā jābuht pee juh-
ras. Archangela, Odeja, Wladivostoka...
Pašaulīgs tahlums. Bet waj tad wīnšch
naw bijis wehl tahlakās pašaulēs malās
un tomehr katrēis atradis zetu uļ mah-
jam? Tas jau nebuhs uļ wīseem laikeem,
tikai tik ilgi, kamehr beigsees karšch un
warēs attal atgreestees pats šawā tehnu
fehā. Patlaban tahdu īfreschū nebija.
Kuru katru deenu wareja jagaidit jaunu
wahzu ušbrukumu, bet dšīwi sem wīnu
juhga Sīhtari newareja eedomatees zita-
di, tā wisleelako pašemojumu.

Galwenais apstahkīis, kas wīseem li-
ka īschkirtees par tahlak braukšchānu, bi-
ja kahda wehšs, ko Sīhtareem pašahstija
kahds attahkīch kaimiņch, Remefis, kas
bija atbehdšis pehdejā bīhdi, kad wahzee-
schī jau nahkūschī eefschā juhmalas no-
wadā. Wīnšch teizās jawām azim redsejis,
ka kreemu kawalerištī peelaidūschī uguni
Sīhtaru ehkam un tās nodegušchās lihds
pamateem. Ja tas bija taišniba, tad Sīh-
tareem tagad nebija jawas dšimtas pa-
jums, nebija furp trauktees wairak, tā
uļ katru zitu weetu pašaulē.

Waj katru deenu pa kahdai behgku
gimenei aishrauzā uļ Kreewiju. Palizejus
beedeja bads, kas kluwa jo deenas, jo ma-
namaks. Nahkōschā seema wīseem rahdi-
jās druhma un draudiga. Bet kreemu
karewji, wiswairak fibireeschī, šahstija
par šawu bagato dšimteni wīlinošchās lee-
tas. Tur wehl maišes pa pilnam, ka nesin,
tur līt. Augligās štepes gaidit gaida jau-
nus arajus, sem katrs war dabut pa 15
dejetinam uļ wihra galwas un par to ne-
kas naw jamakšā. Upēs šiwju tik daudz,
ka wafarā semneeki sunus wairs neehdi-
na, jo tee pašchi war nofert šiwis. Bet
kam prahts nesās uļ medīschānu, tam Si-
birijas meščos īhta paradīse — lapšas,
zaunas, wahweres, luhšchi un lahtšchi ka
mudī, par šakeem un wīšadeem putneem
nemas nerunajot. Un wīšs tur tik lehts,
ka ar smeekla naudu war ušahēt brangu
šaimneezību.

War jau buht, ka wīni šcho to pahr-
spīhšleja, bet šawa daka pateefības šchajos
nostahstos tomehr bija. Weens, kas teesa
— tur wehl maišes netruhka un zilweks,
kas nebijās darba, bija paehdis, zif labi
ween wehšejās. Šchinis laikos, kad bada
špoks jau rehgoja pahr īspostito Latwiju,
tas daudz ko nošīhēja.

Katru wafaru Sīhtaru īstahā ilgi
špreeda un gudroja. Sahkumā kapteinim
opozīzijā nostahjās wīša gimene, bet wīnšch
par to neustrauzās. Pažeetigi, mīnedams
aishween jaunus argumentus, wīnšch ne-
ween pahrlēezināja seemu un behrnus par
aishbraukšchānas nepēezeschāmību,
bet pat eekairināja tos ar šweščhās
semes šoli-

jumeem. Romantīskais tahlums — Wladivostoka,
pee Klujā okeana krašteem — weeglā uštura
zīhna, dabas bagatības un īkaištums —
kur trīndineeks wareja justees wehl labak?

Janku špahrhoja domas par Wladivostokas
juhriktolu, kurā wīnšch eestahsees, tiklihdī
aishbrauks galā. Bet pa wafaru warēs
braukt uļ fugeem, uļ Kamtšchatku, Japanu,
Ķīnu. Erneštu waldšmajā Sibirijas kalnu
un leelo upju šelta bagatības: wīnšch
katrā sīnā aīsees pee šeltratšcheem un
pehž kahdeem gadeem pahrbrauks
dšimtenē tā bagats wīhšs. Šša domaja,
ka tumšchajā kreemu tautā wīna ar
šawu īglišhtību warēs eeneemt labas
weetas, jo intelektentu zilweku truh-
kums tur buhs leeks. Masā Šlga bija par
jaunu, lai kaut ko špreestu, bet mahte
padewās gimenes weenprahtigajam
škandumam. Tikai Karlis raudšijās
škeptīši uļ nodomato brauzeenu, lai gan
ari Walteri gatawojās peebēedrotees
Sīhtareem. Bet drihš gadījās kahds
notifikums, kas špeeda wīnu īschkirtees
un peeweenotees šawejeem wīnu
leelajā odisejā.

Šcho notikumu šagahdaja Karla we-
zee beedri — štrehlnēeki, pateefībā
tikai dāschī no wīneem. Attahpjotees no
Rīgas, pulkam bija atgadījusees kahda
mīhklaina leeta, kas tā jau nemeerigos
štrehlnēekus pahrwehrtā par atflahteem
šawu komandeeru eenaideekeeem. Pulka
komandeeris toreij bija eewainots un
atradās šlīmnizā, bet wīna weetu
pagaidam īspildīja kahds kapitans.
Waj mī ar noluhku, waj netih-
schī, bet attahpjotees pulks bija
apmaldījees Wīdšemes meščos un
gandrihš kritīs wahzu guhštā. Kad
štrehlnēeki šahka furnet un runat
par komandeeru nodewību, kapitans
pehščhāni pašada tā uhdentī, pamešdams
pulku wīna šlīktenim. Tikmehr
wahzeeschī bija to apgahjušchi no
trim pušem. Par laimi wehšs par
pulka eelenščhānu bija aīškuwufi
lihds wezajam pulkmedim. Tas
tuhtin pameta šanitaro transportu
un kopā ar kahdu semneeku lauķu
ratos atšteidšās pee pulka. Semneeks
labi pašina tureenes apšahrtni un
pa šchaurām meščha tekam
īšweda pulku droščhībā.

Nekas šauns nebija notizis, bet no
ta bīhšchā plaiša štrehlnēeku un
wīršneeku štarpā kluwa wehl
leelaka, tā lihds šchim. Pīrmees
gluščchi atflahti runaja par
nodedwību, un nelaimīgā
kapitana neweiklo wādību
īstulkoja tā apšīnigu aktu. Wīdo-
mas wehrijās pret wīseem
wīršneekeem, pulka komiteja
īsmantoja šcho apstahkli šaweem
noluhkeem un kahdu deenu
wīšus komandeerus aīzināja
uļ „ekšamenu“. Tahdas
leetas bija jau notikūschās
dāščos zitos pulkos. „Ekšamens“
norīšinājās wīša pulka
klathtbuhtnē un atgahdināja
teesas šehdi. Teesneščhu
lomās atradās štrehlnēeku
wehštee komitejas wīhri,
apsuhdšetees bija wīši
wīršneeki. Šautajumis
wareja uštahdit ari katrs
klathtesochchais. Ta bija
īhta īnwišijā, apšīniga
wīršneeku pašemoščhana.
Pa weenam wīnus

Jānis Plaudis

Ballāda par wārtu sargu

Leslēdz tirgotāji preces.
Ielās aprimst soļu takts.
Pāri jumtiem aizdedz sveces
Sappu valdiniece — nakts.

Citam snaudā, citam bārā
Pavid žīglās laimes waigs;
Tikai wārtu sargam ārā
Gausu mūžu mēri laiks.

Iet pie durvīm, iet pie wārtiem —
Viss ir aizslēgts. Viss ir drošs.
Vejš no swilpošanas wārtiek.
Sala suņi mūrūs kož.

Domā wīnš — cik daudz jau zienu,
Kopš tam galwu sarma sedz,
Un ka sawu dzimto ciemu
Vairs tik reti sapņos redz.

Tur reiz dzīvi apmirdzēja
Divu acu laipnums silts.
Aši gadi pāri skrēja;
Gadi, gadi — kapu smilts.

Bet te pēkšņi — kāda seja!
Senu dienu pazīts skats!
Vai no sala, vai no wēja
Sāktu rēgus veidot acs?

Redz wīnš waigu senis wiestu:
Gaišas cirtas pieri klāj;
Tā kā smaidītu, kā ciestu,
Rāma roku wiegli māj.

Kam tā smēja? Kam tā māja?
(Sirds tik dobjī, dobjī pukst!)
Varbūt mīlas pāris gāja,
Jau aiz kādiem wārtiem čukst?

Varbūt darba sieva vēla
Gurdī mājās atgriezās —
Smaidot roku pretim cēla
Bērniem, kas tai apkārt stās?

Varbūt kāda, kas bez mājām —
Smāids bij izmīsums un posts?
Varbūt ārprātīgā gāja
Sniegos naktswījoles ost?

Slēdzēs plecu slīen pret durvīm,
(Kāpēc sirds tik dobjī sit!)
Un no jauna gājiens burwīgs
Wīna acu priekšā rit —;

Tagad ielā redz pats sevi —
Baltā sieva līdzās tam.
Apkārt sniega pārslas neviz.
Priekšā zwiļo gaismots nams.

Augsti wārti mirgo spulgā
It kā sweicams kāzīnieks;
Bet aiz wārtiem jautrā pulkā
Māj tam jauno dienu prieks.

Tad wīnš dzird pats sawus wārdus:
— Laidiet wēl reiz priekā sākt...!
Un tam pretim baltu bārdu
Augsto wārtu slēdzēs nāk.

Jūsu āda pavasarī prasa NIVEA

Pārejas laiks no ziemas uz vasaru stiprā mērā ietekmē Jūsu ādu. Saules iespaids, kā zināms, pavasarī vēl stiprāks, kā pašā vasarā. Āda, kas pieradusi pie ziemas gaisa, tagad ātri paliek sausa un prasa pamatīgu kopšanu. Nivea, un tikai Nivea! Pavasara sezonas svarīgākā prasība ādai. Kārtīgi kopjot ķermeni ar Nivea, ādai laicīgi rodas aizsargāšanās spēja pret saules degumu.

Jūs jau zināt, ka tikai Nivea satur Euceritu, kas ādai tik nepieciešams.

Jaunā komitejas preefšā, kas teem uztahdija vairākus kategoriskus jautājumus. Pēc kādas politiskās partijas viršneekš peeder, maj furai partijai juht līhdi? Kā viņš klataš uš revoluzionaro kustību? Waj viņš ir ar meuru to atbalstīt, un kādā veidā? Wlafus šceem bija wehl daudzi ziti jautājumi, kas atteezās uš viršneeka personību, pagahni un šķīru.

Wairums atbildeja, ka nepeeder ne pee kādas partijas, jo viršneekem, tāpat kā viņai armijai, gar politiku neesot dakas — viņi kalpojot walstij un newis partijam. Ari Sihtaru Karlis peeweenojās šai atbildei. Kad jautāja par viņa ušfateem revoluzionarās kustības leetā, viņš šajija: — Za wehl ir pahraf jauna un par viņu es newaru neka špreest, jo viņa naw semi parahdijusi darbā. Wj šho jautājumu noteikti atbildet waretu, warbuht, tīfai wehlfat.

Komiteja wehl nofkaidroja viņa soziālo stahwofli. Saimneeka dehls, tehms turigs kughpashneeks un kapteinis — wijs tas nahza Karlim par šifku, lai gan zitabi, deeneštā un atteezībās ar šaweem apakšneekem, viņam nefe newareja pahrmest.

Nopratināšana ilga wairafas štundas. Par katru viršneeku nobalšoja. Dašhus, ko atšina par wiskaitigakajeem, tuhliā arešteja. Wpmehram puši išbalšoja no pulka un atstahdināja no komandeeru weetam — šai škaitā ari Karlis. Tīfai masa dakla ipeelnijās komitejas šehlastību un palika šawos agrafos, waj ari jaumos, augštakos amatos.

To pašhu deenu Karlis ar tehwu un Sarmiti ašbrauza uš Walmeeuru, registreetes ewafuazijas nodalā. Wini peerastijās behgku wilzeenā, kam wjadseja išbraukt pehz nedefas. Kā šawu zeka mehrki viņi ušdewa Wladiwojstoku. Sihtars ar Sarmiti otrā deenā atgreesās muišā un abas ģimenes šahka poštees tahlajam žetam, bet Karlis no Walmeeeras ašbrauza uš armijas šhtabu, nošahrtot šawas darīšanas un šanemt dokumentus.

Tīkmehe viņa rota wahrijās kā raganu katls. Pirmajā šarjūmā išbalšojusi šawu komandeeri, šrehlneeki to pašhu wafaru bija šahkusi nošehlot šho pahrtēidību. Kad jau-

nais rotneeks, kāhds bijušais šerschantš, gribeja šahtees šawā amatā, šazehlās tahds jandališā, ka šajam komandeerim nahzās pašust. Dejasmuišneeku šķūhni, kur rota notureja šapulzi, wišu nakti šfaneja škalas šildās; šrehlneeki šrihdejās tīf kaišligi, kā wehl nefad. Šamaja komitejas wihrus, ka tee ešot weenpušigi un šihkumaini, paregoja pulkam druhmu nahkotni sem nemahkuku wadības un beigās pat šapluhžās. Wj rihta puši rota peenehma weenbalšigu lehmumu: aizinat wešos komandeerus atpakaļ.

Šwehleja ari delegatus, kureem wjadseja šho lehmumu pašnot wiršneekem. Dašhus komandeerus wehl išdewās šastapt un viņi atgreesās pulkā, bet ziti bija jau ašbraukusi.

Nedeku wehlfat, išpahrdewuši wišas tās mantas, kuras newareja paenmt zekā līhdi, Sihtari un WALTERI ašbrauza uš Walmeeuru, kur tos jau gaidīja Karlis. Bija leetaina, druhma rudens pehzpusdeena, kad viņi kahpa wagonā. Šauja wehla pelefus uhdenus uš juhru, pilšehta bija karewju un behgku pilna. Un wišur juta kāhdu šawadu, baigu traufimi, wišās fejās wareja lašit kāhdu neisteiktu jautājumu: Kas tagad buhs? Armija juha, desertereu pulžini klišnaja pa štazijam un eelam, deenwidos gluhneja wahzu pulki un apmūšufē tauta nekur wairs neatrada atbildi šawām šchaubam. Lūwojās šeema un līhdi viņai kāhda šwešja, baiga ehna, daudš šalkaka par šeemas šalu un puteekem. Pahrt latwju semi un wišas behrneem nolaidās melna pus-

„Ešamens” norišinajās wiša pulka klahthuhne.

nakts, wistumšchakā štunda jaunajā gaduštinenti.

Wehlu wafarā wilzeens šahka kustetees, un atkal dašhi šimti zilweku ašbrauza uš austrumeem, tahlajā trimdā, naidīgam šwešhumam preki. Wj šelta semi viņi brauza, kur kalnos guš dšeltenā dahrguma graudi, kur zeedras šchalz taigas beesoknos un no gletšchereem išteklēelās šeemelu upes; uš bagatām štepem un muššcha mešceem dewās išdšihštā žilts, bet nekaneja dšeesmas, šmeekli klušeja un tumššs bija šho zilweku škats leetainā rudens wafarā.

(Turpmat wehl.)

Regis

Elegantus apavus katrai dāmai
Apavu veikals Kalķu ielā Nr. 18

Ed. Rozīts, Rīgā,

Lāčplēša ielā Nr. 52/54
un Dzirnau ielā 66.

KRĀSAS

A. Brandes vārdē un ilustrācijās.

Cēprekšējā saturis: Maģa Antonija šķēstot klosteri pēc loga redz — kāhds mihreētis lido par tikko aīšlūšū ešeru, eeluhst un pa-
suhd sem ledus. Štrahdas, ka nošlūšūšais ir rakstneeks Andrejs Ba-
jars, kas bija apmetees tuvejās Štrudeku mahjās. Wīnš ilgu laiku
jau domājis par pašnahwību un tagad to īdarijis. Bajars atstā-
jis wairakus šainiškus. Weens no šainiškēem adrešets mahjas šain-
neefam, tur eekšā nauda un wehstule.
Otrs šainitis adrešets tam, kas wīnu
meklēs, treššais — mahjai Antonijai
un weenā šainiti Bajara pehdejais
stahsts „Mahjas gars”. Šcho stahstu
Bajars lūhds paturet Štrudeles un ne-
atdot wīna mantineekem waj literatu-
ras wehsturneekem.

(2. turpinājums.)

Trešā nodāļa.

I.

Wajadseja tikai minēt Andreju
Bajaru kā nelaiķi, lai galwas pil-
šehtas prese wīnu weenbalkīgi dau-
dīnātu un zīldinātu. Neweikla lau-
ku korespondenta ušrakstītāis šino-
jums ar wirrakstu „Nelaines gadi-
jums waj tihša pašnahwība?”
tika pahņemts no weena laikraksta
otrā, aplūkts ar daščadeem wirs-
raksteem, īpuššlots, bīhwi papil-
dināts un pazelts par leelu senša-
ziju. — Ša, weenu daku šchis intere-
šantās pašnahwības eemeslu, war-
buht, īdewās noškadrot, bet pašču
galweno nelaiķis, bes šchaubam, bija
pārehmis lūhds jawā šlapjajā, dse-
štrajā, nošlehpumu pilnajā kapā...

Beelakee laikraksti neapmeerina-
jās ar atreferejumeem, kaut arī ī-
pušškoteem. Tee suhtija uš noti-
kuma weetu šawus špezialkorespondentus. Abrauzā tahds špe-
zialkorespondents, eeradās Štrudeles, īštaujaja šainneeku un
šainneeki, nošfotografēja sehtu un īštabas faktū, kur dšejneeks
wajaru bija pawadijis. Wīnu wīnš ruhpiģi atšihmeja dšeltenā
blokā, tad, statiwu paduše, aparata šomu plezōs, gahja taini
no mahjas pa apšnigušcho ledū uš to weetu, kur pehž kauschu
noštahsteem Bajars bija eeluhšis. Tika ušņemts plaščais ledus
lūhšenums ar needru apmalem gandrihš pēc horizonta. Šhini
plaščumā kaut kur, pašchā preekšplanā, wareja eewillt melnu
krustīnu, kas lai teeshi parahditu nelaines weetu. Šo waj tad
wareja kāhds peerahdit, ka tas teesham tā nebūhtu? Nošfoto-
grafēja arī klosteri. No ešera pušes nebija koku aīšsegta klo-
stera galwenā ehka ar balkonu, ko katrā šinā arī wajadseja
apšihmet ar krustīnu; jo tur lūktenīgajā bīhdi bija sehdejuši
mahja Antonija, dšejneeka nahwes weenigā azuleezineeze...

Wīubeidsot eeradās Štrudeles kāhda melni aīšplūwuro-
jušees dama, melneem ahdas zindeem, šarkani šaraudatām
azim, uštuhšū seju. Wīna teizās ešam Bajara kundse un
gribeja dauds, koti dauds ko šinat. Dīkās, ka wīsmas šints
daščadu jautajumu jau mahjā bija ušrakstīti un galwā eefakti,

uš kureem tagad nabaga Štrudeku šainneekem wajadseja praft
atbīldet. Kā nelaiķa šewai, wīnai bija teekības wīnu šinat un
wīna gribeja šinat wīnu, itin wīnu. — Kad wīnš te bija at-
brauzis? Waj nešrahdijis wahjprahtibas pašihmes? Waj ne-
bija eelādees ar šeweetem, te dšihwodams? Waj nebija šchē-
dis naudu? Waj naw atstahjis
wehstuli? Waj...

... eeradās Štrudeles kāhda melni aīšplūwurojušees
dama...

Wehstule tad kundsei bija gan,
tur škapi. Pateesībā ne wehstule, bet
prahws papīru šainis. Kas šina,
warbuht tur bija arī nauda, kā wī-
jos zitos šainiškos, ko wīnš at-
stahja.

Wīspahr par šawu wafarneeku
šainneeki newareja teikt neweena
šlitta wahrda. Šo šewiškē pehž tam,
kad bija īšlafīts raksts, ko bija at-
stahjis wīneem. Godīgs un gahdīgs
wīnš bijis dšihwodams, tahds pa-
līģis arī mirdams. Kas wīna makā
škatijās, — bet pats wīnš teiza,
ka neesot bagats. Domehr wīši, kas
wīnam kaut kā pašlpoja, šanehma
šawu alģu. Tāpat par ušturu un
faktu godīgi šamafaja. Ša buhtu
šchaidijees ar naudu, — netika no-
wehrotš. Weenigi klosterim wīnš
bija šeedojis, bet zif, to wīni newa-
reja pateikt, jo šainneekam raksti-
tajā wehstulē tas nebija minets. —
Šaudis melša, ka wīnam kas bijis
ar weenu no kloštera mahšam, bet
tam wareja tikpat maš tizet, kā ten-
kam par Bajara kunga wahjprahtu.
Par mahju Antoniju jau arī ru-

naja, ka wīna tikai tadēh aīšgahjuši klošteri, ka nelaimīgi mi-
lejuši. Šo tur wareja šinat? Mihleštiba, — tas nu reiš bija
tahds neišdibinams špekš, kas dašču palaida pawīšam šweikā,
dašču weegli šchāra, dašču šatreeza, dašču eedšina nahwē...

Bajara kundse eesmehjās aīš beesā plūwura.

„Kloštera mahša. Ša. Waj es neteizu jau šen?”

Šai īšeetu no nepatīhtamas klūšchānas, jaunā šainneeze
gahja pēc škapja pehž wehstules, šazidama:

„Es jums tuhli padošču. Te ir arī wīšas zitas mantas...”

Bajara kundse neklausījās. Wīnas domas bija konzentretas
zītā wiršēnā. Wehl joprojam šmedamās wīna runaja:

„Mihleštiba! Šilweks, kam pahri peezdesmit, un mihle-
štiba! Kā gan tas šaskan? — Es jums teikšū, ka ta wīspahr
ir tahda moderna kaite, ar ko šafirgt šchobrihd katrs mihreētis,
kam teef drūšku wairak naudas. Un kad lai naudas buhtu wai-
rak, ja ne wezumā? Šweens pamāšam eenem šawu weetu pa-
šaulē starp radeem, draugeem un školās beedreem. Ar laiku
wīši tewi pašihst un zeena, šahot, warbuht, tawu peršonigu īh-
paščhibu deht, wehlat tapehž, ka topi zeenits un ka tew ir
nauda. Šamajam jazihnas, bet weģais šem wīnu kā no

plaukta, pelniti waj nepelniti. Un luhf, tapehž wezajam ir to makfat neween par dšihwes ehribam, bet ari par mihlestitibu, ko winam kahds parahda. Waj masums tahdu seeweefchu, kuram weena alga, kam winas jawu laipnibu dahwà, — kad tikai atlez kaut sishda sekas. Tàs tad wini jauz par mihtatam un tikai tàs tad ari miht. Tàs tad nu ir wijs un seewa wairs nefas. Weena teef aplaupita, lai otru waretu apseltit. Pat nahwè... Waj juhs domajeet, ka winah škrehja tur ahlingi par to, ka bija noseedsees pret jawu uftizigo seewu? Ak ne jau! Ari to winah darija tur tàs deht."

Wajara kundse jahka histeriski raudat, atfahrtdama pehdejo teikummu atkal un atkal, pee tam rahdidama ar rofu uf logu, kur domaja efam klosteri.

Strudeku laudis pa weefchnas runas laifu weens pehž otra bija isgahjušchi jawàs gaitàs. Palika tikai wezà jaimneeze, pee-flahjibas pehž. Runà noklausijusees, kaut gan ne neeka neja-pratufi, wina tagad lika jawu ja-strahdato rofu uf weefchnas mihtatà pleza un meerinaja wiau. Luf, to wina japrata: Zilweks raudaja, tà tad winam kaut kas jahpeja un winam bija gruhiti. — Protams, protams. Wihrs pagalam. Rà tu neraudafi? Un ne jawà nahwè. — Kaut kaps ja buhtu, aiseetu pa šwehtdeenanam zekus palozit un noftaitit šwehtas Marijas...

Wajara kundse paluhdja glahfi uhdens.

Saimneeze pasauza Geliti, lai eenes.

Wajara kundse isahema no sominas kà masu wehtuliti, attina, atšweeda smago plihwuri uf galwas, peelika papiriti pee mutes un isbirdinaja no ta uf mehles baltus miltus. Tad usdšehra wirfà uhdeni.

Strudeku jaimneeze ftatijàs kà fastingufi šhajà rihžibà. Weidsot wina atguma walodu, bet tikai tad, kad kaunà gadijumà buhtu bijis daudš par wehlu.

"Kundsit mihtà, ko juhs dareet?! Waj tàs nebija kahdas jahles?"

Ja, tàs bija gan jahles, jo jahpeja galwa. Warbuht tagad pahrstahs.

Weefchna atkal nolaida plihwuri fejai preefchà, gahja uf gultu, kur Wajars bija gulejis, atlaidàs un runaja atkal, wairaf few pašchai. Wina runaja tà, it kà tur uf šola nesehdetu wezà Strudeku jaimneeze, ar masmeitu flehpi, bet gan winas wihrs, Andrejs Wajars. Un ne kà godigs zilweks, bet kà kahds blehdis uf apjuhdfeto šola. Swarigatàs weetas wina pazehlàs uf elfona, kà to, warbuht, fimteem reisdu mahjàs bija darijuš fastrehgumu brihšhos, eelika auš delnà un pahrgahja no "winah" teefchi uf "tu".

"Tu nedomà man noleegt," wina energiski teiza, "ka tew tur ar to stuš nebuhdu bijušchi nekahdi tuwafi šafari. No tihra gaisa ween tà neapreibst. Un ešfuršijas pašchas par fewi nedara zilweku traku. Tu man ari neestahstifi, ka muhfi ir beš grehteem, un es sinu, ka muhkenes taišni labpraht grehfo, ja tikai ir, kas winas pawed. Es redseju tuhliit pirmajà deenà, kad tu toreif pahrbrauzi no Latgales un stahstiji par brihnišchigo klostera mahju, ka ir kas notizis. Tu biji galigi pasaudjeis galwa. Bet uguns wehl isplatijàs, jo tu tišcham wiau

nedsehfi. Weidsot nonahza tif tahlu, ka wairs ar mani newareji kopà dšihwot. Diwpadšmit — eedomajees! — diwpadšmit gadus mehš bijam nodšihwojušchi laulibà, ja ari ne idealà, tad tomehr šafkanigà laulibà, — nu usreis mans raksturs tawàs azis bija kluwis tif nezeefchams, ka wairs newareji panešt mana tuwuma. Nu tew reeba mana waloda, wifa mana istureschanaš. Bet agraf tew šchi tšhalošhana litàs kà engefa dšejma. Tu newareji meerigi strahdat, kad es nebiju tawà tuwumà. Nu es pehšchwi ešmu nastà, kas jamet nošt un no kuras jabehg. Agraf wajadseja tikai minet, ko es mehlos, un tu ispidiji to. Tagad es ar jawam prašibam tewi nomozu lihds nahwei. Katru neeku, ko tu usrakstiji, man katrà finà pirmajai wajadseja dširdet. Nu ir wijs apgreesees otradi. Tagad, kad es kahdreif eewaizajos, — ko tu, wihrs, patlaban raksti? — winah to jauz par usmahšchanaš. Es nedrihftu wairs eet wina darba ištabà, kad

Wina atšweeda plihwuri...

wihsch tšchirktina spalwu, un lahpiit wina pašcha weku. Es nedrihftu wairs papirus pazilat, kad putekki jakrahjušchees uf rakstamgalda. Kap ehž es agraf neinterejejos par taweem papireem, kamehr man nebija cemešla interefetees un tew nebija ko išeht? Tu rakstifi mihlestitibas wehtules un seewa tew luszinašees ap zekem kà rahma kuzite. Kaunees! Tew to wajadsetu gan darit, ne man. Gewehro, ka tu toreif, kad prezejamees, biji wešelus tšchetrapšmit gadus par mani wezaks. Tew japateizas manai labai firdij, ka netiku tewi apwihlufi. Es gribeju godigi ar tewi nodšihwot tif ilgi, kamehr warefchu aifšpeest tawàs azis. Es wareju, un waretu wehl šchodeen, aiseet no tewis ar weenu waj otru wihreeti, kas buhtu daudš par tewi pahrafs isftatà, turibà un ari prahtà, bet es tureju šwehtu jawu solijumu, ka buhšchu tew uftiziga, kamehr dšihwa dšihwofchu. Bet katram solijumam ir jawas robeschas un katru zilweku war iswešt no pazeetibas. Ne tew ween ir nerwi. Gewehro, ka es neešmu tawà pirmà seewa, kurai,

warbuht, wajadseja baiditees, ka wiau nepamet. Ar mani tas ir otradi. Es waru tewi pamešt tant pašchà deenà, kad man tiks par daudš."

"Ar ko ta weefchna runà?" mašà meita prašija wezmahmutai, pasteepufees pee aušs. "Waj ar tewi?"

"Es nesinu, meit. Latkam gan ne. Bet wina eedsehra tahdas jahles. Warbuht tàs wiau dšen runat."

Wajara kundse apkehràs, ka šarunajuš aplamibas. Wina apklufa. Tad zehlàs, atnahza pee galda, pazehla atkal plihwuri, eedsehra dašchus malkus uhdens un atlikàs atpatat gultà, kur runaja wehl jawu štundu, gan atšpeedufees uf elfona un auš jauj eelufi, gan atlaidufees špilwenos kà uf ihstu guku. Wina pahrzilaja wifu laulibas laifu ar nelaiška wihru, aifšfahra wina pirmo seewu un behrnus, kas nebija labi audfinati un prašija daudš lihdssektu, kaut gan bija jau peeaugušchi zilweki. Weens kaunums sehjàs otram klahf, kà melnas bahrtstis pee winas muhšcha auduma, lihds usnahza atkal raudas, lihds atkal wajadseja kertees pee sominas un meklet, waj tur nebija wehl kahds pulveris, jo galwa draudeja plihft pušchu, nemaš nepahrstahjuš jahpet.

II.

Wajara kundse bija braufufi uf Latgali, peewahft sawa wihra mantas un manuskriptus. Ja nu wina gribeja ar wa-

kara wilgeenu tikt atpataf Nigā, tad nebija vakas pahrāf ilgi nodotees galwasfahpem, farunam ar ņewi un ar nelaiķi. No ņaimneekēem wina nefa wairs newareja dabut ņinat, ne par wihra mihlas dehfam, ne par wina iņtureņchanos, ne par naudū, kuras wajadņeja lihdņ buht ap diwi tuhņņtoņi latu. — Kas pagalam, tas pagalam! Wina tapehņ ņehlās, ņafahrtoja apgehrbu, uņņprauda glihtaf plihwuri, uņwilka zimduņ. Bet kad gribeja nemt leelo tihemodanu, kas ņahweja gultas kahjgali, lai krautu tajā no ņkapja plaukta nedaudņās mantinas, wina atduhrās uņ nopeetnu ņehēhrņli. Saimneekēem bija peeteiķis, tā ka mantas polizija bija aprakņtijuņi, — beņ polizijas ņinas neweenam tās neiņdot. Gribot negribot bija japaleef par nakti, lai otrā deenā wiņu kā nahņas nofahrtoju.

Upņina, ka te wehl buhņ japawada deefgan ilgs laiķņ, Bajara kundņi manami nomeerinaja. Wina ņahka ņatarigaf un ņkaidraf domat, ņahka ņewi aptwert kopā ar apfahrtni. — Wina bija ņheit, Batgalē, weenfahrņhās lauku mahjās, pee eņera, kurā noņlihņis winaņ wihrs. Un te winaņ bija dņihwojis, no pat maija ņahkuma lihdņ pagahjuņhās nedekas beigam. Te winaņ bija ņtaigajis, gulejis tumņhajā faktā, ehdis pee iķi galda wiņweenfahrņhakoņ ehdeenus, wahrņtijiņ ņkapja durwiņ, domajis ņawas domas, knidnadamees ap maņņhērem...

Wina apņehdās pee galda, lihdņās wezajai ņaimneezēi un eenehma tās maņneitiku ņhepi. Wina atņweeda plihwuri un ņahka runatees ar behrnu, pamafam pahreedama aiņween realaf paņaulē. Nri galwa mitejās ņahpet.

Pahrnahza behrni no ņkolas. Kas ņina no kahdām deenas gaitam eenahza iņtabā jaunā ņaimneezē. Tumsai metotees pahr radās mahjā wihri. Wehl ņteigņhūņ tika apmeņts wakara ņolis. Tad nahza wafarinas, lai laikuņ waretu eet pee meera. Wiņņ tas notika beņ leekēem wahrdeem, beņ ņkreēchanas un ņerņchanas, beņ maņakā uņtrauktuma.

Tahda dņihwe Bajara kundņei bija pawiņam ņweņha. Wina jutās kā kahda romana waj ņino warone, augņta dama, kam nejaufi gadas nakti pahrlaiņt kahdā ganu buhdā waj ņweņneeka mahjēlē. Putrainu putrā, kas weeņhnaņi par godu ņho-wakar bija aiņtaņita ar ņaldu krehjumu, wina tikai pamehrzeja karoti, kā mehds ņazit. Wiņņ te winaņ ņehka ņipri praņts, druņku netihrs, ņahfot ar mahla hōdu un beidsot ar koka karotem, kas likās tauku peewilkuņhās un glumas. Wina aiņbil-dinajās ar behdam un neweņelibu, atņahja galdu un apņehdās uņ gultas malas, kur bija palaiduņi deenas leelako dahu. Un azis turedama galdu ar daudņajēem ehdejeem, wina nodewās atkal ņawām domam, kas mahjās wirņi kā negaiņņ. O, kas tikai winaņ nebija jaiņtur ņhiniņ deenās! Nahza rabi un paņinas. — Waj wina bija laņtijuņi, ko ta awiņe rakņta, ko ta un ko zita? Winaņ tika ņneegti wiņwiņadi laikrakņti un pat laņtiņ

preekņhā, ja wina pati negribeja laņit. Wiņas iķis ņinas bija aņi uņtrauzoņhas. Weenā ņahweja:

„Wiņas pakafmekleņchanas iņrahdiņās wehtigas, jo eņers ir leels un ahrfahrīgi dņiņiņ. Nelaimigā kahrta nakti pehņ drau-ņmīgā notikuma uņnahza tahds ņals, kahds ap ņho laiku reti kad peedņihwots, tā ka wiņņ eņers pahrlahjās ar ņipru, ween-gabala ledu. Wiņņ war buht, ka notikuma weetā buhtu ņafka-tamas kahdas luhsuma pehdas, bet kas tās tagad ņem ņneega ņegas wairs atradis, jo ņtiprajam ņalam tikpat ņtrauji ņejoja mihņtaks laiķņ un uņkriņa ņneegņ...”

Nahda rihta awiņe, kas katram ņawam ņiņojumam ņentās peedot ņinamu dehfainibu, rakņtija:

„Jau dahrgā nelaiķa rakņtos mehņ laiku pa laikam pahrih-nijamees par daņheem it kā nejaufheem teiktumeem, kas uņņpeeda wiņeem wina pehdējā laika darbeem druņmas noņlehpumainibas ņihmogu. Bet wina nahwe noņtahda muhņ, dņejneeka draugus un ņeenitajuņ, lihdņi ar wina peederigeem, wehl jo leelaka noņlehpuma preekņhā. Nrahdas, ka neweenņ no wina tumineekēem, jau kopņh pawafara, naw ņinajis, kur dņejneekņ atrodas.”

Un wehl:

„Ja reiņ tauta ņels Andrejam Bajaram peeminekli, ko wina noteiķti daris, jo winaņ to bagatīgi pelniņis ar ņawu eedweņme-joņho dņeju un iņteikņmigo proņu, tad ne Nigā, ne wina dņim-tenes ņakajā lauku kapehtā, kā paraņti tas teef darits, bet gan Batgalē, uņ eņera kraņta, eepretim Gahrņhu klosterim. Un peeminekliņ wajadņņ attehlot ņehrojoņhu muņu, warbuht kloņtera mahņas tehrpā, pirkņtu uņ luhpam, par ņihmi muhņhigam no-ņlehpumam un dņikai klufeņchanai.”

Un tad ņahkās nebeidņamas interwijas. Nahza kungi un damas, pat no tahdeem laikrakņteem un ņhurnaleem, kahdi nekad wehl nebija dņirdeti, ne wehl redņeti.

Ko kundņe wareja ņazit par ņawu wihru. Nahds winaņ bi-jis kā gimenes- tehws? Nahdas labas un kaumas ihpaņhības winaņm peemituņhas kā zilwekam?

Ko wina wareja ņazit? Waj apņtiprinat ņinu, ka kopņh pa-gahjuņhā pawafara lihdņi pat behdigajām wehņtim laikrakņtos, wina par ņawa wihra uņtureņchanās weetu nebija wairs infor-meta? — Ne, labaf bija, ja aiņbil-dinajās ar leelām ņehram un ar nerwu ņabrukumu, un neteiza wiņuņinatkahrajeem reporee-reem neweena wahrda. Kaut gan tas nahzās tik gruņti. Jo tur bija daņhas leetas, par ko wareja ne tikai runat, bet ņuhdņe-tees, gauņtees, brehņt...

III.

Kaut kā nakti pahrlaiduņi zētajā gultā, kurā wehl neņen, uņ teem paņheem palageem, bija gulejis nelaiķis, Bajara kun-

Jefiņa ceļojums sulu mēnesī. XLII.

J. Dreslera zīmējumi un teksts.

Kad Jefiņš ceļot domā,
Viņš silki sāla somā:
«Nāc, celabiedre sāļā,
Man līdzī ceļā tajā!»

Kurn ceļnieka māga:
«Tā lieta wairs nav lāga:
Kļūst soli gurdī, īsi...
Kad silki vaļā tisi?»

Pat putnī kokā čalo:
«Lūk, silķes kauli balo!
Bet miesas bāza mutē
Tas virs, kas koku stutē!»

Bet silķei, pirms tā mira,
Launs lāsts pār lūpām bira:
«Tev nedzēšamās slāpēs
Zūs mēle, vēders sāpēs!»

dse peezehlās pavīšam šagurufi. Galva bija it kā ar švinu peeelēta, tik smaga, ka leezās vaj pee semes. Par nelaimi šominā nebija wairs nemeena pulvera un apteekā wina netika aštraf, kā wehlu makarā, atgreesusees Rīgā. Zif šchaufmiga bija dšihwe! Šo zilweks tatšhu galu galā gandrihs nefa nešpehja weidot pehž šawa prahta. Wišs notika, kā tam bija notikt, pehž kahda augstaka lehmuma.

Tikai kad bija isdferta, kaut gan ar mošam, kreetna krahfite karšta peena, peefošot mihsftu rudšu maifi, kluwa tā kā weeglaš. — Wina nomafgajās, apgehrbās, aišplihwurojās, no krahšoja luhpas.

Pulkstēns nebija wehl dešmit, kad wezais šaimneeks pahrbrauza no pagasta nama. Wišch bija atmedis šahrtibneeku, kas mantas toreis apraktija, un pagasta waldes preekšehdetaju. Beš kamešchanās wišs tika pahrbaudits un nodots pehž peederibas, kad bija no kundses paluhgta pase un dabuts šawufahrt no winaš parafšts par šaemšchanu.

Tā. Ja. Utwainošchanu... Loti šehel, ka taišni wiau ešerā tam wajadseja notikt...

Pagasta wezakais, kuršch tepat bija dšimis un audšis, neatzerejās dširdejis, ka wišpahr kahds šchini ešerā buhtu šihžis. Un nu peepešchi wišch paxem zeenitai kundsei wišru un tautai dšejneeku. Teesčham šehel. Bet nemeens tur nebija wainojams, un jo mafal pagasta walde. Newareja tatšhu gar ešeru frašteem išlitt dehlisčhus ar usrafšteem, kas aišleeds šihžinatees. Cemešli behdigajam šaktam bija meklejami kaut tur dšikat, katrā šinā pašcha dšejneeka dwehšelē.

Bajara kundse nellaušijās. Pehž mantu šaemšchanas nu wina rokā tureja mafu šainiti, apšihmetu ar winaš wahrdu. Nr leelu nepazeetibu, drebošcheem pirkšteem wina raišija to wačā.

„Ja. Tā. Nu tad ar Deemu!“

Wbi pagasta darbineeki palozijās.

Wezais šaimneeks lihda atkal šawā aitahdas kašchotā.

Tā tad Bajara kundse lai gaida, kamehr wišch pahrbraufs, tad warēs tuhliš laištees uš štažiju. Šchodeen wišam wiša deena uš braufšchanam ween...

Tas nebija šazits šaunā nošihmē. Ne. Neraugotees uš leelo gadu škaitu, kad dašchs labš darbs jau likās par gruhtu, braufšchana Škrudeku šaimneekam joprojam wehl šagadaja preeku. Kas kaiteja šehdet wašchās, muguru pret atšweltni atšlehjušcham. Širgi wišam weenmehr bija labi un brauzejs wišch bija štraujšch. Šchmihs! Pahtagas zirteens gaišā, un gahja kā wehšch.

„Šep! Šep!“ Škrudeku tehws tikai uškleedsja gahjejeem, kad tee newihschoja laikā rautees noš no zeta.

— Šauku mahjās katram ir šaws darbs un peenahkums, šahfot ar wišwezafo zilweku, beidsot ar pavīšam mafu behrnu, kuršch, kā šaka, tikko špehž wehl degumu nošlaužit. Naw tapehž jabrihnaš, ka Bajara kundse, pehž pagasta amata wišru aiš-

braufšchanas, šchodeen bij atšahtha ištahā weena pati. Nu wina buhtu warejušif išrunatees un išfraudatees pehž firšs patišchanaš, bet wina to nedarija. Šo ar pilnu interešif bija šafeko daudš šwarigafam leetam. Proteet, šainiti, kas bija adrešets „Manai šewwai Auguštei“, atradās wairafas lapas ar dašchadeem wiršrafšteem, gan wehštuku, gan dšejoku, gan fragmentu un mafu šahstu weidā, zif to azis usmetot wareja konstatet. Kad wišch wifu to bija rakštijis, ja šaimneeki nefad nebija redsej hi šrahdajam? Bet, warbuht, wini rakštijcham netureja par darbu. — Un tad tur bija wehl kas interešantaks. Tur bija diwi apafšchnodafas, ja tā wareja šazit. Weena aplošne ar usrafstu: „Manam dehlam Šhrim“, otra — „Manai meitai Šrai“. Un kas wehl trakaf, — te bija šainis, leelaks par wišchem ziteem kopā, un uš ta bija rakštitš: „Wišai pafšalei, — ja jums tiht.“

Kas tik? Kam tiht?!

Kā pret šcheem atšahjumeem ištutees, Bajara kundsei bija šlaidrs pašchā pirmajā mirkli, tiklihdš wina tos bija eeraudšijufi. Protama leeta, ka adrešati šaemšs kas wineem nahkas; bet tikai tahdā gadijumā, ja tur nefas nebuhs wehritš pret winaš personu. Šitadi, — kā pašcham uhdens, tā teem šche — uguns! Un nemeenam nezefees nefahds šaudejums.

Pašwahrtijufi rokās wišus trihs weltijumus ziteem, Bajara kundse tomehr pagaidam wehl apwalbija šawu kahri tos atplehst wačā, kaut gan štipri gribejās eemest azis, lai redsetu, kas un kahdā garā tur bija rakštitš.

„Drošchi ween kahdas aplamibas par mani,“ wina teiza. „Šitadi jau naw domajams.“

Wina nolika tos šahnis un šahka lašit, kas bija adrešets pašchāi. Dašija lapu pa lapai, pehž apšihmejuma, kaut gan weenai lappusei ar otru beeschi ween nebija nefahda šafara. Dašija tik ilgi, kamehr pahrbrauza šaimneeks un bija šafehstas šamanās, lai brauktu uš štažiju. Bet wina išlafija tikai neleelu daku, jo rakštitš bija šihki un weetweetam wajadseja apšahthees, atnemt atpafal un padomat, lai išpraštu, kas ar šazito bija domats.

Kā uš šainišcha, tāpat eefšchā pirmajai lapai bija likts tas pats wiršrafšts. Šeeleem, taišneem hurteem. Tuhliš sem ta nahza mafš papildinajuma wiršrafšts, šihki rakštitš un eeliktš eefawās. Tad šahkās gan ihšaki, gan garati wehštijumi, kahdus wišch šchad tad rakštijā atšlahtibai, ar wiršrafšteem un beš. Kā likās, tad šcheem te nebija leelas kopibas ne ar pašchu rakštitaju, ne ar wina šewwu Auguštei; tomehr pehž labas pahrdomašchanas un apzerešchanas, wareja gan kaut kahdu šakaribu ar wiau dšihwi wehrot.

Tā tad!

Manai šewwai Auguštei

(Pahrdomas un apzeres).

(Turpmat wehl.)

«Urrā! Kāds laimīgs kēriens!
Tek čurkstēdams salds dzēriens...
Tām jābūt galvām trulām,
Kas sardzi neliek sulām!»

Skrien vecais elsdams, pūzdams,
Pa biežam vārdam grūzdams:
«Es noķeršu to odu,
Kas izsūc sulu podu!»

Tik pēkšņi neatjēgties —
Kur slēpties un kur bēgties...
Par nakti vērsās diena —
Priekš acīm koka siena!..

Par sulām un par podu
Cieš Jēfīnš smagu sodu...
Bet vecais to vēl tirdī:
«Pats dzēris — citus dzirdī!»

Ē. Vidberga wīnete un ilustrācija.

(33. turpinājums.)

Slīmības gultā Pēterim Lauzīm bija laika deesgan domāt par šaweem draugeem Valmeērā un par Eriku. Šahweena bruhze rokā jau šahā apdšīht, tadeht šahpes wairs nebija tīt leelas. Mahte bija apglabata beš wina un Lauzis juta, ka tagad wairs zeta atpakaļ nam. Bihnā jaet uš preešchu, jo wīnšch šawu pahrelezību jau bija ašinim aplazijis. Tīt kōti gribejās buht Walmeērā, šatittees ar draugeem un parunates ar Eriku. Ja, Erika ari wīgruhtatos břihschos neisgahja no prahta. Lauzis tagad dšihwoja Wīlku muišchas meščfarga mahjā un wīnu kopa meščfarga mahša. Te wīnu bija atwedušči, lai tas nekrištu štraschāiku nagos, ja tee atgreetos muiščā. Bet štraschāiki bija aišbehgušči uš Mufni un par atgreetšanos nemas nedomaja. Tā nu Lauzis wesekojās meērā un klušumā, jo aiš loga šchalza tīkai preedes. Meščfarga mahša ari bija kluša, kā šaulaina pusdeena fili, un ar Lauzi runaja tīkai pašču nepeezeščamako. Šchita, ka meščs tai atahmis wīšus leekos wahrdus un wairs nedod atpakaļ. Lauzim beešchi iškītās, ka meščfarga mahša wīnu wkopj kā šlimu putnu waj eewainotu šwehru. Kad buhši wesels, tad warefi pašust meščā, bet es palīšču tepat weena.

Kad Lauzis jutās pawīšam wesels un pošās aišet, wīnšch meščfarga mahšai širniģi pateizās par gahdigo kopschānu, kas wīnu isglahbūfi no nahwes. Meščfarga mahša kā išbrihejušees paškatijās uš Lauzi un neta neatbildeja. Tīkai pehģ laba klušuma břihscha teiza:

„Ja jums wehl kahdreif išnāht dšihwot meščā, tad neaišmirštat, ka tīkai meščam war pilnīgi uštizetees.“

„Kadeht tīkai meščam?“

„Tadeht, ka meščs nam žilweks. Wīnšch ir leelaks, labaks un pateefaks.“

Tas šajauza Lautšcha domas un meščfarga mahjā nodšihwotais laiks tam šchita wehl nošlehpumainaks. Kas tad ištiti bija meščfarga mahša un kadeht wina tā runaja? Kā apmahts Lauzis šteidsšas projam, lai tīktu atpakaļ dšihwē, kur mezee halsti bruka un weidojās jauna pašaule. Tomehr fili wīnšch nolausa paegģu šarīnu, lai aišnestu to Eriakai no ta meščā, kur wīnšch tīt ilgi dšihwojis un no nahwes isglahbees. Bet, warbuht, Lauzis ari negribeja ušreis šchirtees no tās šmarščas, ko išdweša meščfarga mahšas drehbes un rofas. Kaut ari tā bijis, tomehr tagad Lauzis domaja tīkai par nahlotni un Eriku. Wīnšch gribeja ahtrak tīt projam no šawas pušes,

kur tas aišween bija peeredsejis tīkai poštu. Wīšpirms wīnšch gahja uš kapšehtu, lai atwaditos no mahtes kapa un lai apraudšitu ari ta jauneescha kapu, kas wīnā līktenīgā deenā fritā Wīlku muišchas pagalmā. Un kapšehtā pee mahtes kapa Lauzis šaprata, ka mums pašcheem šawa seme atkal jāeekaro.

„Ja jums wehl kahdreif išnāht dšihwot meščā...“

bijis un kā gahjis. Lauzis ari šahštija, bet Erika wīnu aišween pahtrauza šaweem jautajumeem. Wina gribeja wīšu šinat šihki un pamatīgi. Bet kad Lauzis wīnai pašneedsa atwesto paegģa šarīnu un pašahštija, ka tas no meščā, kurā wīnšch dšihwojis, tad Erika škati eesmeħjās un iššauzās:

„Kas tas nu par mešču, no kura tu tīkai mašu šarīnu wareji atwest!“

„Tu laikam gribeji wīšu mešču?“

„Ne. Bet tew tomehr bija jābehģ no žilwekeem un jamekšē glahbīnšch meščā.“

„Kad nekur wairs nebuhs patwehruma, tad meščā es wīnu aišween atradišču,“ teiza Lauzis un atmineja meščfarga mahšas šawado wehlejumu.

„Bet ja tewi meščā noščaus, tad neweens nedabūs šinat, ka efi miris.“

„Meščs šinās un tas neweenam neišpaudis.“

„Tā tu nedrihškti runat! Tu domā, ka man laikam bija weegli, ka nesinaju, kas ar tewi Wīlku muiščā notizis.“

„Kopā ar leeleem mešcheem daščreis šadeg ari šihki kruhmi.“

Erika neta neatbildeja, bet ar atwesto paegģa šarīnu eesita Lauzim seģā. Ja naw ko runat, lai labā klušē.

XXXI.

Frankme uš preeščhu.

Par Wīlku muišchas notikumeem Walmeērā puikas jau šinaja. Šinaja ari, ka Lauzis eewainots, tīkai neweenam nebijis ne jaušmas, kur wīnšch palizis. Daudši jau domajušchi wīnu mirušču, jo wīšu laiku nebijis nekahdu šīnu. Tomehr tautas nemeeri jau bija pahrneħmušči wīšu šemi un ušwara wairs newareja buht tašlu, jo zars bija iškaidis manifestu par tautas břihwibam un walšts domes šajauščamam. Wīnšch pats no Deewa šchehlastības bija eerobeščojis šawu waru, lai tauta nepaxemtu wairak, nekā wīnšch tai dod. Dašči domaja, ka nu nemeeri jāpahtrauz, jo wīšs wajadšigais atnahšs pats. Tomehr ištiti tizetaju zara manifestam nebija daudz un rewoluzija gahja šawu zeku.

Kad Lauzis eegahja Žekulu mahjā, tur bija tīkai Erika. Žekula kundse bija aišgahjuši uš pilšehtu. Nu Lauzim wajadseja šahštīt, kur wīnšch

Simjuhda tirgū Balmeerā sapluhda laudis no wiņas Wid-jemes. Nekad wehl kauschu nebija tik daudz bijis, jo wiņi steidza uš pilsehtu, lai dabutu dsirdet par nemeerigeem laikeem. Mahjās bija grūti, jo neweens ihsti labi nesinaja, kas noteef. Stahstija, ka japani freewus esot sakawuſchi un wiņu wareno freewu floti nogremdejuſchi. Zars tagad flehgſhot meeru ar japaneem, atdoſhot Sachalinu, Koreju un maksſhot leelu kontribuziju. Kreewu generati esot saguſchi uš nebehdu un tadeht karsch bijis jasaude. Tā nu wiſur runaja, bet neweens ſkaidri nesinaja. Balmeerā atkal stahstija, ka ſaldatu apmahzibas laukumā, blakus tirgum, notikſhot mitinſch, kur no Rigaſ atbraukuſchee runataji iſtahstijſhot wiņu pateefibu. Tadeht jau no paſcha rihta laudim bija ſatraukti prahti, jo wiſā pilsehtā wairs nebija ſihſnau- das. Neweens negribeja mainit papira naudu, jo zaram wairs neeſot ſudraba un ſelta. Tas wiſs tagad jaatdodot japaneem. Tee ſamaku praſot ſkaidrā ſudraba un ſelta. Tadeht tirgū newareja notikt ihsta pirkſchana un pahrdoſchana. Neweens gan laha negribeja tizet, ka zara papirnauda wairs nederetu, tomehr nopirkt neka newareja. Kam bija kabatā kaħds ſudraba waj ſelta naudas gabals, tas noglabaja dſikat makā un zila- ja tikai papirus. Bet tee bija atkal jabahſch atpaſak makā, jo neweens par wiņeem neka nepahrdewa. Tas nu kauschu prahtus pawiſam ſatrauza, jo ari krona ſchaabi pahrdewa ti- kai par ſihſnaudu. Ja nu zars wairs ſawu ſchaabi nepahrdewa par papira naudu, tad, laikam, wiņai teeſcham wairs nebija nekahdas wehrtibas. Nu wiſi ſpreeda un prahtoja, kas buhs un kas darams. Bet ikweenam padoma peetruſka un wiſi gai- dija, ko ridſineeki teiks mitinā. Tadeht jau no paſcha rihta lau- dis druhsmejās apmahzibas laukumā, kaut gan mitinſch bija nolikts tikai uš pehžpusdeenu. Ikweens tatſchu gribeja tikt tuwak runatajeem, lai pats wiņu pateefibu dsirdetu un lai ſinatu, kas darams. Ap pusdeenas laiku ſanahza ari ſkolas puifas no wiņam ſkolam un tee ſinaja, ka runaſhot dſejneeks Apſesdehls un, warbuht, ari Peteris Lauzis. Apſesdehls jau bija atbrauzis, kopā ar kaħdu jaunu dſejneeku, kuru Balmeeras puifas wehl nepaſina. Abeem wi- neem bija melnas platmales, gari mati, ſarkanas kakla ſai- tes un reinas, ſarainas boſes. Tee nu bija ihsti revoluzionari, kaħdi Balmeerā wehl gandrihs nemas nebija redſeti. Apſes- dehla dſejas puifas bija laſijuſchi un tadeht tagad ar nepazeeti-ibu gaidija, ko wiņſch runās un kā runās. Wiņi wehl nekad nebija dsirdējuſchi neweenu dſejneeku runajam. Zahnis ſfariſ meſcha ſapulzēs jau runaja ſkaiſti un dedſigi, bet wiņſch tomehr nebija dſejneeks.

Tomehr nesnauda ari Rutuſow, jo wiņſch bija apnehees katrā ſinā mitinam iſjaukt. Wiņa rihzibā tagad bija kaſaki un ta-

deht Rutuſow ſutās droſchs. Zara manifestā nekas nebija teikts, ka war noturet mitinam beſ polizijas atkaujas. Laidis kaſakus publi, lai eeper nemeerneekus un lai tee ſajuht, ka zara wal- diba wehl ir ſtipra deeſgan revoluzionaru ſawalbiſchana. Ru- tuſow ar polizisteem dewās uš laukumu, bet kaſakus atſtahja pee polizijas ehkas gaidam. Kad wiņi buhs wajadſigi, tad pa- dos tikai ſinu, lai aulekſcho ſchurp.

Pee laukuma Rutuſow ſatika Balmeeras kara aprinā preekſhneeku palkawneeku Zwowu. Tam dehls ari bija aiſ- gahjis uš mitinam. Rutuſow Zwowam iſtahstija ſawu nodomu ar kaſakeem iſjaukt mitinam un eepehrt laudis. Tam nu Zwows nepeekrita un ſkarbi pateiza:

„To juhs nedrihtſteet darit, jo mitinſch noteef ſaldatu ap- mahzibas laukumā un to pah- ſinu es. Tirdſineekus juhs no buhdam warat dſenat, zik jums patihſ.“

„No drihtſtu waj nedrihtſtu, to es pats ſinu un jums pado- ma nepraſiſchu!“ Rutuſow at- zirta, jo polizisti dſirdeja Zwowa ſkarbos wahrduſ. „Tuhliu jaukſchu kaſakus ſchurp un lai- diſchu darbā.“

„Mani ſaldati juhs ar wi- ſeem kaſakeem aiſtreeks atpaſak uš pilsehtu.“ Zwows noteiza un aiſgahja. Rutuſow norihſoja polizistu, lai ſkreen uš pilsehtu ar ſinu kaſakeem, ka jaaulekſcho ſchurp.

Apſesdehls jau ſtahweja uš paaugſtinajuma un wiņam bla- kus jaunais dſejneeks ar Peteri Lauzi. Apſesdehls apſweiza wi- ſus klauſitajus kā brihwus lat- weeſchus, kas weenotā zihā no- fratils wiņas waſchas un kluhs pawiſam brihwi. Wiņa wahrdi lidoja kā ugunigas bumbas un wiņu klauſitaju firdis pahrweh- ta leeſmās. Neweens wairs ne- domaja par ſihſnaukas truſku- mu un par ſchaubigajeem zara papira rubkeem. Wiſi apreiba brihwibas aiſtrautibā.

Zwows iſweda no kaſarmem rotu ſaldatu pilnā apbruo- jumā un noſtahdija uš zeka. Rutuſow nobahla, jo ſaprata, ka Zwows nejoſo. Mitinā laudis palika nemeerigi un ſahka auſi- tees uš kaſarmju puſi. Tuhliu ari no Balmeeras aulekſchoja kaſaki un tas laudim eedweſa iſbailes. Sahſās gruhſtiſchanaſ un kleeſchana, jo wiſi gribeja tikt projam. Apſesdehls iſnehma revolweri un tureja to pahr bailēs ſatratoto kauschu publi. Nemeers norima un aiſbehguschee ſahka naht atpaſak.

Kaſakeem peeaulekſchojot, Zwows ihstā komandeera balſi jauza:

„Meerā!“ Gauzeens noſkaneja pahri wiſam mitinam un kaſaki jaſtinga ſawu ſirgu mugurās.

„Tuhliu atpaſak uš pilsehtu! Par kaħrtibu es te atbildu.“

Kaſaku wirſneeks ſaluteja Zwowam ar kailu ſobenu un atſauzās:

„Klauſos!“ Tad wiņſch aiſaulekſchoja ar ſaweem kaſakeem atpaſak. Rutuſow bija pawiſam bahls un duſmās drebeja,

(Turpmat wehl.)

Ag. Augusts Kalfis,
Senkopības ministrijas labības biroja waditajs

ar kundji Emnu, meitu Mitu un dehleem Zahni un Peteri-
Sigurdu. Nesen A. Kalfis noſwineja 50. ſchuhpukſchituz

Rà atmodinat un attihstit zilwekà apflehtos garigos ſpehtus

Praktiſks wadonis zekà uſ fiſiſko un moralo atdſimſhanu.

(9. turpinajums.)

Juhtekku organu wingrinahana.

Juhtekku wingrinahana wiſpirms noſihmē — peeradinahanos wehriġi iſt uretees pret ſawu aplahrtni, to prot tilai reti laubis. Ir ſinams, ka wahjas waj momentalas eetekmes beehſi ween nemas nenonahſ lihbs muhſu apſtnai. Wahjas ſkanas neſahſirdam, ſahkrebeſi peeejamos preekſhmetus paraſti neeeuwehrojam un t. t. Tapat jawingrinahans pehz paſcha gribas (katrà laikà) atjaunot redbes, dſirbes un zituz preekſhstatus — tos atzeretees un pahrlleezinohſi eedomatees. Un beidſot — jazenschas paplaſchinat muhſu juhtekkeem notweramo wibraziju ſfera abos wirſeenos — ahtruma un lehnuma.

Redſe.

Wingrinajums. Nemat baſchus gabaliuus kraſhaina papira waj auduma. Satidamees pehz lahrtas uſ katru no teem, zenscha tees pehz tam aifwehrtam azim (un druſzin pagatbijuſchi, lai neredſetu papilkrachſu) atzeretees un eedomatees katru kraſhu — it ka to atkal redſetu. Tad atlahrttojat to paſchu, eepreekſch nepaſtati juſchees uſ juhſu parangeem. — Darat tapat ar papiriſcheem, uſ kureem uſſhmetas baſchabas figuris (kruſtini, triſtuhri, apki un z.). Peeleetojat ſhajà wingrinajuma ari baſchadu kraſhu figuris.

Peefihme. Tà la redſe ir ſaitita ar ihpaſchu kumikku prozeſu azi, katra ſpilgta gaiſma tur weenmehſ rada ſew ari lahdu papilbu kraſhu, kolihſi ſlatu wehrſham uſ balto plankumu. Par papilbkrachſam ſauzam tahbas, kuru ſajaukums rada balto kraſhu: ſarkano un ſalo, ſilo un oranſchu, dſelteno un wioleto. Papilbkrachſa melnai ir — balts. Schis azs ihpaſchibas war iſſeetot redbes attehlu uſtwerei minetos wingrinajumos ar papiriſcheem. Tapehz pehz ſhmejuma apluhloſchanas uſ papiriſcha wajaga tuhliſt ſlatu wehrſt uſ balto ſeenu waj greeſteem, kur ſchis ſhmejums atkal parahditees papilbkrachſa. Schis kraſhas parahdichanas ir iſzila eedomu ſpehta paſihme.

Salihdſinat zitu zitai lihſiſgu kraſhu baſchabas nohraſhas (uſ papira, audumos, waj kraſhu ſajaukumos). Loti wehriġi apluhlojat baſchabus baltus preekſhmetus un — ſalihdſinat wianu kraſhu. Tad juhs redſeſeet, ka tee naw weenadi kraſhotti, bet latram ir ſawa nohraſha (weegli roſa, ſilgana, peleta, waj dſeltena un z.). Daſcham nohraſham muhſu waloda nemas neatradiſim noſaukumus — jo laubis tàs paraſti neſarebſ. Juhs paſchi warat iſgatawot baſchas no ſchim nohraſham, ſajaukbami lahdu kraſhu ar leelatu daubſumu bahtàs. Schis nohraſhas tad nowetojat uſ papiriſcheem un otrà puſe uſkraſtat ſawus eedomatos noſaukumus.

Tapat wingrinatees ari nowehrot un ſalihdſinat ihſti melnu preekſhmetu baſchabas nohraſhas. Un juhs redſeſeet, ka baſchi no teem nemas naw melni, bet gon tumſchliſt, tumſchſarkani un t. t. Ari tahdas nohraſhas wareet paſchi iſgatawot un wingrinajumos peelectot.

Gaiſchredſe.

Par gaiſchredſi ſchaurakà noſihmē ſauz aas ſpehju uſtwert ſtarus, kuri paraſtam zilweklam naw redſam i, peem. Pranas jeb dſihwibas ſpehta ſtarus, ziteem wahbeem — magnetiſkos fluidus (eteriſkà redſe). Par gaiſchredſi apſihmē ari baſchas zitaz ſpehjas, peem., ſpehju redſet ſawas un zitu organizmu eekſhas, waj ſaititees zauri paraſtai azi nezaurreſameem preekſhmeteem. Tahda gaiſchredſe paraſti noteek magnetiſkà meegà un noriſinas beſ azu palihdſibas. Gaiſchredſe, tã paraſti to ſaprotam, eetilpſt ſpehja redſet — wehriġi eekſtotees baſchos zaurſpibihigos preekſhmetos — weſelas ainas, ſtatus un notikumus. Tahda redſe iſhtenibà noteek azim tilai neteeſchi peedalotees un atklahmums Neapſinatà Elementa domu wiſhjas redbes attehlu formàs. Schos attehlu, wianu ſkairibas un noteiktibas beſi, peekſtaitam ah-

rejãm eeteknem — domajam, it tã mehſ tos pateek redſam. Iſhtenibà ſchis gaiſchredſes weids ir ſawa paſcha neapſinatò domu wiſhjas.

Neapſinatam Elementam lihſi ſinamai pakalpei peemiht ſpehja uſturet ne tilai buhtibas materialo, bet ari aſtralo un mentalo planu — jo winſch ir eegrembets wiſos ſchajos planos. Tapehz newar noleegt ſpehju pateekſi uſtwert to, kas noteek ſchajos planos. Aſtralà planà ne tilai uſglabajas wiſu notikumum pehdas, bet atpogulojas ari wiſſ patlaban noteekſchais un jau labu laiku pirms notikumum noriſes materialà planà — wini robas un formejas aſtralàs ſferàs; tàs ir tã ſauktàs „aſtralàs kſiſhejas“, kuras eetwer pagahnti, tagadni un nahſotni. Spehju redſet pagahntes un nahſotnes ainas ſauz par — tahredſi laikà, bet ſpehju redſet notikumus tahlu no atraſchanàs weetas — par — tahredſi telhà.

Eterikà redſe.

Wingrinajumi tumſa un puſtumſa.

Tà la ſtibrakà ſajuhba nomahz wahjako (peem., ſaules gaiſma neredſam ſwaigſnes) wingrinajumi jaſahſt ar azu atradinahano no rupjàs deenasgaiſmas un mahſkligàs gaiſmas. Lat redſetu neredſamo, wajaga ſewi pilnigi atbalit no redſamà. Wajaga rabit pilnigu tumſu — wingrinajumu iſtabas logu aiflahſt ar beeku, melnu, gaiſmu aiſturoſchu aiſturu. Pats wingrinajums ir — weentahſcha atraſchanàs tumſa un zenschanàs ſaſtatit apſahrtni, darot to iſ deenas ap 20 minutes. Pehz 10—15 minutem wairums ſauſchu jau tã peerod tumſai, ka ſahſt jau atſchirt preekſhmetus. Wingrinajumeem tumſa ir trihs poſmi:

1) No ſahkuma lahdu laiku redſeſeet gaiſchus plankumus, it tã dſirſteles un z. Schis parahdibas (ſoſſoni) ir tilai iluſijas, kas robas tumſai nepeeraduhſchàs azis. — 2) Pehz baſcham deenam eekſchias poſms, tad neta wairs neredſ (ſoſſani iſſuhd), jo azis ir peeraduhſchàs tumſai. Par to newajag uſtrauktees, bet wingrinajumu turpinat. — 3) Beidſot no jauna robas ſpehja redſet. Ta jau ir ihſtã redſe. — Kad ir ſaſneegta ſchi ſpehja redſet tumſa, war wingrinajumus iſdarit puſtumſa, peem., ſpirta lampinas toti wahjã gaiſma.

Ro war redſet?

Wiſweegliar ir redſet iſſtarojumus ap magnetem, kriſtalem, dahrgalmeeem un ihpaſchã molekularã ſpraigumã — aktiwã ſtahwoſkì eſoſcham weelam (notaitets tehrauds waj ſtills, uſwilka atſpere un z.). Tahlat ſeko ſtahdu un dſihwneeku iſſtarojumi, zilweka kermena — ihpaſchi roku un galwas iſſtarojumi (ſwehtajo „ſtaru wainags“), to ſauz par — auru.

Aura: Kermena labajã puſe (un ſeemeku magnetipolã) iſſtarojums ir eekſlanã kraſhã, bet kermena kreifajã puſe (un deenwidu magnetipolã) — eekſlanã kraſhã. Te runjam galwenã lahrta par aſtralã kermena auru, jo zitu ſahſotnu auris ir maſ redſamas. Wingrinajumi drihſ ween juhs iſmahzis pehz auris kraſhas un weida ſpreekt par wianas ihpaſchneka weſelibu, garahſtahwoſkì un ihpaſchibam. Aura ir atkariga no organiſma ſtahwoſka un weſeſeem ſaudimta paraſti lihſdſinas kermena konturam. Wianas malas iſbeidſas it tã ar wirſkam perpendikularãm dſijam jeb linijam, kuras ir garalas un retahas labajã puſe, ihſafas un beechafas — kreifajã. Wianu ſapluhſchana pinkàs (plankumos) ihpaſchi ap mugurkaulu — norahba uſ hſteriju; neihſts ſamehrs abàs puſes — uſ epilepſiju (kriſtamo laiti); liniju noſihdeſchana uſ leju un ſajukſchana — uſ organiſma wahjumu. Iſlepojat, kufſtotees, uſtrauzotees, aktiwã ſtahwoſkì un meegã — aura paplaſchinas. Geelpojat, nekufſtotees, meerigã un pakiwã ſtahwoſkì — aura ſawelkas ſchauraka. Wianas normalais platumis ir — 12 zollas uſ wiſãm puſem no kermena. Auras forma pa datai paſkaujas muhſu gribai. Garahſtahwoſkis, domas un juhtas eetekne auru. Mineſim te baſchu kraſhu noſihmi: beſeſſiſis — garigums, ſiſ — religioſas juhtas, dſeltenas — intelektis, oranſch — lepnumis, bruhs — ſkopumis, oranſchſahrtis — miſla, ſarkans —

Pianists Valerijs Soſts (muhſu lihſiſtrahdneekis — ſcharchiſts).

Wina audſeknu ſonzeris Latwijas ſonjeriwatorijã 26. aprili.

naids, kaisle, fassh — weifliba, netihfaffh — greiffirbiba, peless — bailes, flumias, melns — launums un t. t.

Jo attihstītātis ir zilweks oškūtā nošhmē, jo leelata, spilgtata un nohrāfu bagatata ir wina aura. Pšihstīki šībrū zilweku wina aura aiffargā no launām ahrejām eetekmēm, apnebdama to itin tā bruas un palihbšedama, tad wajadšigs, nofhegtees pret ahrejo pašauli. Garīgi wahjam un launām zilwekam aura raba it tā „tšhāulu“, kura tam nekauj no ahreenes usāemt labas un fwehtigas eetekmes. Šāki-brās un nephezigās auras atmoferā eeperinas dāschadas launas domas un teekmes (larwas jeb „luhninas“), fawas un zitu, kuras pahrtēel no šhīs auras ihpāschneeka bšihwibas fpehsteem.

Dširde.

Dširdes wingrinajumus war fahst tā: peefkandinat uf musikas instrumenta kahbu noti — un tad zenshatees to atzeretees, it tā wehl dširbetu, tad ta jau beigusi fkanet. Tāpat darat ar zītām notim waj fkanam. Wisweentahrschafais „instruments“ war buht — dāschas glahses.

Turpmafos wingrinajumus nobarbojatees ar dāschadu fkanu fahhštinajumeem, peem., fahhštinot weenu un to pašū noti, eefkandinot to uf dāschadeem instrumenteem, waj glahsem, kuras war no-fkanot weenā toni, peepilbot wairat waj mafat ar uhdenti.

Teatri, waj konzertā fkanatees kahba atfweifšāka instrumenta fkanu, waj dšeebona balši, atdalibami to no fopejā fkanu pluhduma. — Weentahrschafais wingrinajums šhajā fīnā ir tahds: nolēkat pa labi un kreisi no fewis diwus pulkštanus un zenshatees pahrmataus fahhštinot itai weena pulkštēna tihšhējeemus. — Uf eelas waj laukā zenshatees atdalit atfweifšākas fkanas, peem., dširbet itai weenu ratu rihbonu. Wafarā tāpat mehginat fahhštinot itai weena putna balši waj kufaina fihšhānu dabas leelajā konzertā.

Zenshatees uftwert femafas un augstafas fkanas, nelā parasti muhfu aušim peeejamas. Geftat dehli diwas naglas un walgiti ufweikat stary tām diwofahrschu fihgu; tad stary šhīm diwām fihgam eelekat fozinu. Iai waretu tās fagrest toti ftingri, waj atlaift toti walgiti — tā, Iai fkana top toti augsta waj fema. Geftahsees brijhdis, tad ta ifšudis — nebuhs wairs dširbama; tad tomehr zenshatees fkanu uftwert, zif ween eefpehjam. Dabas fkanās, peem., fihšhānu un daubfu insetu balšis ir tif augstas, tā dāschit laudis tās nepheji fahhštinot. Nekad nepalāifchat garām ifbewibu mehriigi eefkanditees tahlās un fufās fkanās; darat to ar atwehrtu muti. Pehz wikeem dširdes wingrinajumeem zenshatees tos atzeretees — it tā no jauna atminā dširbet.

ar kundsi Efu un dehleem Sigurdu un Egilu. 18. aprili D. Krollš atstahšijās uf 30 gabdeem fabeedriški-literarā darbā.

Gaišhdširde.

Par gaišhdširbi šhi wahrda fchauratā nošhmē mehdi fauti fpehju dširbet fkanas, kuras naw uftweramas parastām aušim — tās ir pahrat augstas, waj pahrat femas fkanas. Wispahrpceentā nošhmē ar šho wahrdu apšhmē fpehjas dāschadās dabas fkanās uftwert noteiktu jehgu — wahrduš, waj wefelas frafes. Tas fihmejas, peem., uf juhras wikau fchallōnu, ftranta fchallōnu, kufainu fihšhānu, wehja aureem, lapu fchabōnu, dāschadu dšihwneeku balšim un t. t. Šhi fpehja pamatojas uf prakmi notwert domas un fahuhstas, kuras pluhst Neapšinatā fferā, fchahdu waj tahdu fkanu raiditas. Šchahda gaišhdširbiba bija toti ihplātitā fenatnē; peem., lapu fchallōnu ifleetoja Dobonās orakuls.

Tahdas gaišhdširbes augstā patahpe ir Neapšihwotās fferas donu uftwere dširbes formulās — bes kahbu reali fahhštinam fkanu eetekmes. Te atteezinami wif tee gabijumi, tad mums pehšhāni leelās, it tā fahds muhs fautu wahrda, peeswanitu un t. t. Tāpat mifhū tā fautā „eefšhejā balšis“ un zitas balšis, kuras tee peerakfta fargengekem, nelabeem gareem un z. — ihštenibā eetilpft šhajā gaišhdširbes apjomā. „Balšis“, kuras nereti fawā fardā pat ftrihdas, peeder muhfu fledenām, neapšinatām perfonibām — un naw jaukem ar tizāmibu. Ištō Pahrapšinas eefšhejo balši naw tif wee-

gli atmodinat un atšhīrt no zītām. Wehl retat gabas Pahrapšinas pateeta fahhštinandās ar kahbu wihpafales buhtni.

Wingrinajumi. Tāpat tā gaišhdširde, wispirms jaatwaira wifas fpehzigagās ahrejās eetekmes — jarada pilnigis flufums, jo trofšhāna flufās fkanas naw fahhštinamas. Tāpat tā gaišhdširde attihstot, fahhštinā dširbeseet dāschadas maldu fkanas, kuras nepeegreeschāt wehribu un tīfai pehz winām fefojofhā flufuma pofma, kura neta nedširbeseet, fahhštinā attihstitees ihstā fpehja dširbet. Wingrinātees wislabat puštumfā, nogukatees un eegrimstāt pašiwā fahhštinot, zenshadees ne par to neomat. Usmanibai wajaga buht konzertēti uf aušim. Wingrinajumus fahhštinā flufadamees fkanas, kuras nahl no juhras gleemeschu wahsteem, waj ziteem tuffheem, eebolteem un fkanigeem preefšhmeteem; šhīs fkanas ihštenibā nebuhs nelas zitis, tā rezonanzes jeb atbalšis, tās pee fheem preefšhmeteem pahhštinās pahhštwigi ap mums norifufahās, tiffō fahhštināmās fkanas un trofšhānuš. Tahpehz fahdas wahjas un weenumufas fkanas (peem., fahhštinā pulkštēna tihšhē, uhdens pileeni, pawifam flufa, waj tahla musika, eelas dunona un z.) šhajā wingrinajumā ir wajadšigi. Gleemesnizu nemat jo prahwu un plahnu; to pee aušs peelekot, gandrihš katrs wihā fahhštinās kahbu trofšhū, bet ne katram ifdofees notwert fchāt trofšhū noteiktu jehgu. Zawingrinās gan ar weenu, gan ar otu auš, tad ar diwām gleemesnizam reife.

Wehl weentahrschāt ir faleekt plaukftas un peelikt pee aušim; mainot roku fahhštwofli, weegli buhs atrakt tahdu fhuaziju, kura faleektas plaukftas rezonēs — pahhštinās apfahrtēs wahjās fkanas. Eefpehja ufminet dāschadu trofšhū waj fkanu jehgu ir ihštenibā fpehja fahhštinot Pahrapšinas balši un ihprakt tās faturu. Fkanas ir tīfai noberigis lihšfēllis ufmanibas konzertefchānai uf kahbu noteiktu preefšhmetu. Noteiktu jaiswairas no katras aktiwās peefšhechānās, bet jazenshās tīfai pašiwā fahhštwofli meerigi fanemt pirmās galwā pamodufhās domas.

Peeletojoj otu gaišhdširdes attihstības weidu, weegli ar pihšteem jaahhštwofli abas aušis, tad wehriigi jaeeklaufās wihu fkanas, ufmanibu konzertētoj uf aušim un reife pa reifei dširbet. Šho weidu fewisšhī plāfchī peeleeto induf, palehnam eewingrinadamees gaišhdširde bes kahdām blafus fkanam: pilnigā flufumā wihā gul pašiwā fahhštwofli un zenshās fahhštinot tīfai fkanas, to raba afndrinātofhāna wifā ferment. Ar katru firds puftu šhīs trofšhū ir dširbams aušis it tā juhras wikau ritmiflā fchallōna. Usmaniba jakonzentrē uf aušim. Wingrinajumi gaišhdširde war ilgt ihdeenās ap 20 minutes. Noberigi ari norahdijumi, kuri jau mineti faharā ar gaišhdširbi.

Gaišhdširde dabā un ihdeenās dšihwē.

Ihdeenās dšihwē ir toti daubf ifbewibu wingrinātees gaišhdširde. Peemehran, toti labš lihšfēllis ir musika. Zentigi wingrinadamees, juhs drihš ween peeradinātees konzertēt ufmanibu pee weenas waj otras fkanas, fahhštinot ihprakt wifu dabasfkanu ftepeno — simbolifto nošhmē un wihu ihpatno walodu — peem., pehrfona, wehstrās, wifau, leetus, toku lapu, putnu un kufainu balšis, patwahra un riteku dšee-fmas un wehl daubf zitu. Attihstīta šhi brijhšhāka fpehja, kura ir peemitufi wikeem leeleem dšejneeteem, paharis juhs jaunām fnafhānam un atfkanam bagatatus, atnefis juhfu dšihwē leelu fwehtību. Un tad juhs ari fapratifēet, tahpehz fenece oškūtīti itin wifu dabā ir ufstahhšhī par dšihwu — ar neredfamām, bet dšihwām buhtnem peepilbām juhras, upes un eferus, falmūs, laulus un mehšus; fapratifēet ari, to nošhmē pašafās minētā „dšihwneeku walōda“, toku un pušu farunas un t. t.

Ropiga redse un dširde.

Safneegufhī fēlmes gaišhdširdes un gaišhdširbes fpehju attihstības, warat pamehginat ari abas eedarbinat reife. Bet fheer wingrinajumi ir deefgan gruhiti weizami un ari te nekad newajaga peefpeestees, waj pahhpufletees, jo ne katram tee ifdofees.

(Turpinajums fefos.)

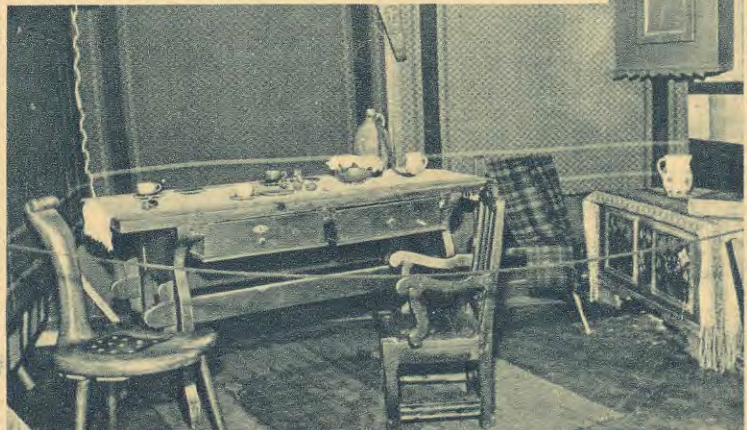

Valstsprezidents Dr. K. Ulmanis peņem diplomātisko korpusu

Valstsprezidents Dr. K. Ulmanis ušrunā Latvijā akreditētos ārvalstu pabrstašņoneezību vaditajus. Pa labi: ārleetu ministra veetneeks finanšu ministrs L. Ehlis un ārleetu ministrijas ģenerālsēkretars B. Munters. Pa kreisi: diplomātiskā korpusa vezakais, pašveita veštneeks Latvijā A. Arata.

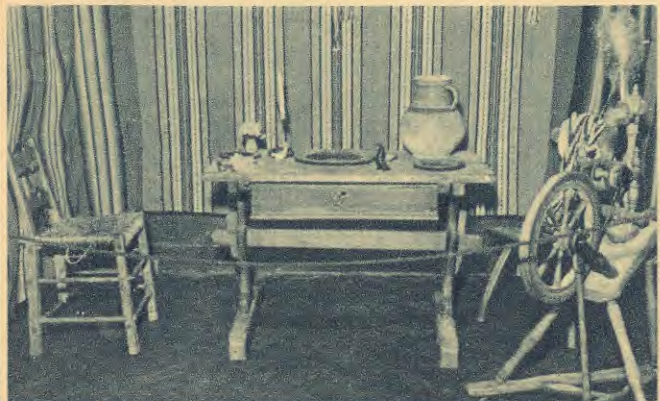
Valstsprezidenta representāzijas telpu eefahrta Rīgas pili pehz A. Zihruņa meteem.

Valstsprezidenta Dr. K. Ulmana dšihwojamās telpas eefahrta pehz A. Strunkes meteem.

Muzavas istaba. No pulkvešļa Zekabšona un Tēpera krahi.

Veestabā

Widšemes istaba. No A. Strunkes un walsts wehsturisā museja krahi.

Latgales istabas eefahrta. No A. Strunkes un walsts wehsturisā museja krahi.

Veestabā pehz B.

Somijas istabas iekārtojums. No E. Rosentales un Helgrenes kases krājuma.

Īstādes atklāšanas dalībnieki ar izglītības min. prof. A. Tenteli vidū.

Polijas istabas iekārtojums. No Polijas sūtniņa Charwata kases krājuma.

Istaba pēc J. Maderneka metem.

Kā veidojas latviešu maija

Darba istaba pēc J. Bihnes metem. L. L. A. īpašums.

Pušeena galda. Porzelans pēc S. Vidberga metem. Antiks trīspāls, sudrabs un galda jēga no Em. Benjamiņas kases krājuma.

Leetuvju maijas iekārtojums. No Leetuvu sūtniņa Wileiša kases krājuma.

Istaba pēc P. Rubja metem.

Porzelana servīse. No maīstīniece A. Simšones kases krājuma.

Večiņstaba pēc Ed. Rošiča metem.

Mežzinis

Zaļā paradīze

Vērojumi dabas un dzīvnieku brīnumvalstī.

(14. turpinājums.)

Ziemas grāmata.

Sniegs pārklāj zemi ar baltu, līdzenu, kristalltīru segu. Lauki un klājie izcirtumi gludi un tīri, kā kādas milzīgas brīnumgrāmatas lapas. Un katrs, kas pa viņām iet, atstāj savu parakstu: «Te bija tas un tas».

Dienā snieg sniegs. Pret vakaru apstājas — lapas tīras, baltas kā kristalls.

Otrā rītā — skaties un brīnies — baltās lapas pārklātas ar neskaitāmām, noslēpumainām zīmēm: punktiņiem, kommatiem, svītriņām un krustiņiem. Skaidrs, naktī te bijuši meža iedzīvotāji — staigājuši, skraidījuši, lēkājuši un kaut ko darījuši.

Kas bijis? Ko darījis?

Ja gribat zināt, tad pasteidzieties izlasīt šīs noslēpumainās zīmes. Nāks sniegs — grāmatas lapa aizvērsies un jums priekšā atkal būs tīrs, līdzens baltums.

Kā katrs lasa?

Ziemas grāmatā katrs meža iemītnieks parakstās ar savām īpašām zīmēm. Cilvēki šīs zīmes lasa ar acīm... Ar acīm? Vai tad kā citādi arī var lasīt?

Var gan. Dzīvnieki lasa ar degunu. Piemēram, suns paosta ziemas grāmatas burtus un lasa: «Te bijis vilks», vai: «Te patlaban skrējis zaķis». Un viņš nekļūdas gandrīz nekad. Dzīvnieku deguni izglītoti.

Kā katrs parakstās?

Zvēriem galvenais rakstāmrīks ir ķepa. Dažs parakstās ar visiem pieciem pirkstiem, dažs tikai ar četriem, bet cits ar apaļu nagu. Īpašos gadījumos rakstu papildina ar asti, degunu un vēderu.

Putni parakstās tāpat — ar ķepām, asti un spārnēm.

Viegli un vienkārši izlasīt vāveres parakstu: viņa pa sniegu lēkā it kā spēlēdamās. Uz īsām priekšējām atspiežas, bet garās pakalkājas met tālu uz priekšu. No priekšējām sniegā paliek divi mazi, blakus nolikti punktiņi; no pakalkājām — garas, izstieptas, it kā ar mazu, sīku rociņu novilkta pēdas.

Pelei paraksts ļoti sīks, bet arī vienkāršs un skaidrs. No alas izlīdusi, pele mēdz apmest dažas cilpiņas un tad skriet taisni uz to vietu, kur vajaga, vai arī atpakaļ alā. Uz sniega paliek garas rindas vienādi noliktu divpunktu.

Putnu paraksti, teiksim — žagatas, arī skaidri un vienkārši. No trim priekšējiem pirkstiem krustiņš, no pakalējā — ceturta — taisna svītriņa. Krustiņam abās pusēs — taisnas, garenas, it kā ar pirkstu iespiestas zīmes — tie ir spārnu galu nospiedumi. Vietu vietām pa rakstu, kā ar slotiņu novilkts — tur pie sniega piedūrsies putna aste.

Šīs zīmes bez viltus un blēdības. Katrs tūlīt var redzēt un pateikt: tur vāvere nolaidusies no koka, paskraidījusies un atkal uzlēkusi kokā. Tur pele iznākusi no alas, apmetusi trīs cilpas, paskatījusies gaišā Dieva pasaulē un atkal palīdusi zem sniega. Žagata atsēdusies, palēkājusies pa cieto sniega kamaru: čok, čok, čok, tad sasitusi spārnus, paraustījusi asti, vēl reiz sasitusi spārnus un tad — uz redzēšanos.

Jā, šos parakstus viegli izlasīt un tikpat viegli atminēt. Bet, lūk, tieci gudrs ar lapsas, vilka un zaķa parakstiem. Ja neesi ievingrinājies, tad katrā ziņā sajauksi.

Lapsas pēdas līdzīgas maza suņa pēdām. Starpība tikai tā, ka lapsa tur ķepu sažņaugtu, pirkstus cieši savilkta, bet suns liek kāju brīvi, tādēļ suņa ķepas nospiedums ir mīkstāks un irdenāks.

Vilka pēdas līdzīgas liela suņa pēdām un starpība tā pati: vilks tur ķepu sažņaugtu, suns brīvu. Turklāt, vilka pēdas ir slaidākas un garākas kā suņa.

Vilka rakstu izlasīt nav viegla lieta. Vilks zina, ka cilvēks nav tam draugs, un tādēļ slēpj savas pēdas, kā var un prot. Cilvēkam nevajaga zināt, kur vilks dzīvo un ko viņš dara.

Kad vilks soļo vai rikšo, viņš vienmēr liek labo pakalkāju kreisās priekškājas pēdā, bet kreiso pakalkāju — labās priekškājas pēdā. Vilka pēdas iznāk taisnā, it kā pa aukliņu novilkta rindā. Skaties uz tādu rindu un lasi: «Tur gājis liels vilks». Nekā, aplam. Pareizi vajaga lasīt: «Tur gājuši pieci vilki». Pa priekšu gājusi vilku māte, aiz viņas vecais vilks, bet aiz tā — mazie vilcēni. Visi likuši pēdu pēdā un tik uzmanīgi, ka tikai vērīgs, piedzīvojumiem bagāts mednieks var

pateikt, ka tur nav gājis viens vilks, bet visa vilku ģimene.

Zaķa viltība.

Zaķis — pelēcis, naktī ielavijās augļu dārzā. Līdz rītam apgrauza divas ābelītes: jauno kociņu miza salda kā medus. Sniegs platām pārslām krīt palaidnīm uz galvas, bet šis neko — tikai grauž un gremo, grauž un gremo. Gailis kūti nodzied reiz, divreiz, trīsreiz. Suns pagalmā sāk riet.

Nu garausis attopas — laiks laisties uz mežu, kamēr cilvēki nav piecēlušies. Visapkārt balts, viņa pelēkais kažoks redzams no tālienes un tā nav laba lieta. Kas tagad nekait baltajam zaķim? — sniegs balts, pats balts — dzīvo bez bēdām!

Viņu naktī snidzis, laiks silts, sniegs mīksts kā izmīcīti māli: kur kāju liec — tur zīme paliek. Zaķis skrien un ar kājām raksta mīkstajā sniegā: no pakalkājām paliek gara pēda, no priekšējām tikai apalas

Tā viņi raksta meža grāmatā: (no kreisās puses) vāverītes pēdas, atpakaljoša zaķa un bēgoša zaķa pēdas.

ripiņas. Raksts skaidrs kā burtu iespiedums: redzams katrs nadziņš, katra ķepas rievīņa.

Skrien pelēcis pa lauku, skrien pa pļavu, pa mežu, bet pēdas visur līdz. Pelēcis pēc bagātās maltītes tagad labprāt palīstu zem kāda krūma un pāris stundiņas nosnaustos, bet kur tu līdīsi, kur snaudīsi — pēdas visur nodos.

Nav pelēcim cita glābiņa, kā viltība.

Bet mājās laudis pa to laiku piecēlušies. Saimnieks iziet dārzā — dieviņ, tētiņ! — divas labākās ābelītes apgrauztas kā skali. Visapkārt kociņiem zaķa pēdas. Saimnieks apskata nopostītos kociņus un pakrata dūri: «Pagaidi, palaidni, tu man tās ābelītes samaksāsi ar savu ādu.»

Viņš iet istabā, uzmet šauteni plecos un iet pa zaķa pēdām.

Lūk, te pelēcis pārlēcis žogu, te skrējis pa pļavu, te gar grāvmalu pāri tīrumam uz mežu. Mežā pēdas sāk griezties ap krūmiem liču loču, cilpu cilpām. «Ar to tu mani nepiemānīsi,» rūc saimnieks, «es tavus niķus pazīstu.»

Lūk, pirmā cilpa: pelēcis vairākas reizes skrējis ap krūmu, tad šķērsojis pats savas pēdas un aizlēcis pie otra krūma. Otra cilpa tāda pati.

Saimnieks iet pa pēdām un atmin abas cilpas. Šautene tam rokā šāvienam gatava. Nu, kas tad tas? Pēdas pārtrūkst, visapkārt tukša vieta. Ja zaķis būtu taisījis lielu lēcienu, tas tomēr būtu redzams.

Saimnieks noliecas tuvāk pie pēdām. Aā! Jauna blēdība! Pelēcis ir apgriezies un gājis pa to pašu sliedi atpakaļ, uzmanīgi likdams kājas pa turpejojamām pēdām. Un labi gājis. Tikai ievingrinājusies acs var izšķirt, ka tās nav vienkāršas, bet divkāršas pēdas.

Saimnieks iet pa pēdām atpakaļ. Iet, iet — iziet atkal pie grāvmalas tīrumā. Skaidra lieta, ka pārskatījies. Vai zaķis dienas laikā uz dārzu skrīes? Saimnieks griežas atpakaļ krūmos un iet atkal pa divkāršām pēdām. Aā! Lūk, kas par lietu: divkāršās pēdas ātri beidzas un tālāk iet vienkāršās. Katrā ziņā tā jauna blēdība. Nu tik' jātur acis vaļā.

Un tā arī ir: pelēcis pārlēcis kādu krūmu un tad pasities uz citu pusi. Tālāk viņš skrējis taisnā virzienā, tad atkal gājis pēdu pēdā, atkal pārlēcis kādu platu krūmu un atkal divkāršojis pēdas.

Saimnieks iet zemu noliecies, pēdas kā pērles skaitīdams un pats sevi drošinādams: «Tepat tam blēdim vajaga būt. Tepat zem kāda krūma viņš guļ. Maniem nagiem viņš neizspruks. Neizspruks!»

Un tiešām, pelēcis bija turpat tuvumā, tikai ne zem krūma, bet žagaru čupā. Viņš bija jau iesnaudies, kad saklausīja soļu čabēšanu: pacēla galvu un paglūnēja no žagaru apakšas: kājas voiloka zābakos čāpoja turpat degungalā, šautenes rezgalis vilkā pa zemi. Vai traks, kur tuvu!

Klusi, klusi zaķis izlīda no slēptuves un tad — žviuks! — krūmos iekšā. Saimnieks ieraudzīja zaķa balto astesgalu krūmos nozībam, nosplaudījās, uzmeta šauteni plecos un gāja mājās tukšām rokām.

Meža likumi.

Katru pavasari meža iemītņieki atgriežas savās dzimtajās vietās un iesāk ģimenes dzīvi. Tēviņi ar spēku un drosmi iekaro sev sievas un apmešanās vietas. Vēlāk, kad sarodas bērni, vecāki tos baro un tad, lūk, ir vajadzīgs meža gabals, kur meklēt barību sev un ģimenei.

Mežā ir saīji likumi, tie nostiprinājušies gadu tūkstošos un viņa iemītņieki tos cieši ievēro. Katrs mežs, purvs, pļava vai diķis ir sadalīts gabalos jeb iecirkņos. Katra iecirkņa vidū ir saimnieka māja. Neviens nedrīkst pāriet, pārpeldēt, pārlīst vai pārlidot sava kaimiņa robežas. Kas to neievēro — dabū pērienu.

Plēsīgiem zvēriem un putniem katram savs me-dību iecirknis. Lai vanags, putnu ķerdams, pamēģina pārlidot robežu un sekot laupījumam sava kaimiņa daļā. Saimnieks tūlīt uzšausies gaisā, atņems laupījumu un pašu iebrucēju aiztrieks.

Vanagiem, žubītēm, pūcēm un zvirbuļiem robežas gaisā, ūdriem — ūdenī. Katram ūdru pārim meža upītē savs zvejas gabals. Ar uz-bāzīgiem kaimiņiem izrēķināšanās notiek zem ūdens.

Lapsām, seskiem, vilkiem, lāčiem un pelēm robežas virs zemes, kurmiem pazemē. Satiek kurmis

svešinieku savā rajonā — kaušanās neizbēgama. Vispirms abi pretinieki apstājas un bīriņi viens otrā skatās, tad atkāpjas un sāk paplašināt apakšzemes eju nelielu laukumiņu. Šai laukumiņā viņi kaujas.

Kurmji kaujas ļoti nikni — tā, kā asinis un spalvas šķīst uz visām pusēm. Cīņa beidzas ar viena pretinieka nāvi. Uzvarētājs paliek par alas saimnieku — tāds ir meža likums.

Cīnās parasti uzvar saimnieks un daudzos gadījumos pat tad, kad viņš ir par uzbrucēju desmitreiz mazāks un vājāks. Saimniekam palīdz citi tā paša iecirkņa iemītņieki. Piemēram, iet kaķis pa mežu un pielien pie strazda mājas. Strazds sāk briesmīgi brēkt un lamāties. Uz viņa kliedzieniem saskrien citi putni, pat vārnas un žagatas. Kaķis var priecāties, ja tiek no meža laukā ar veselām acīm. Vārnas un žagatas pašas labprāt pamielojas pie strazda ligzdas, bet šoreiz tās strazdu aizstāv — meža likums pavēl: sargā savu iecirkni un palīdz kaimiņiem nelaimē.

Meža likumi nav rakstīti grāmatās, bet viņu spēks neapgāžams. Gadās, ka vanags ar pīli dzīvo tuvos kaimiņos un vanags pīli neaiztiec. Nedrīkst — likums saka: savējos neaiztiec.

«Jānītis» ņem saules peldes.

Kas notiktu, ja visi piedzimušie dzīvotu?

Cik katram dzīvniekam ir bērnu?

Dzilā, tālā silā dzīvo brieža māte — viņai gadā viens bērns. Klinšainos kalnos dzīvo putnu karalis — ērglis — viņam divi bērni. Mūsu mežu žubītei ligzdiņā pieci bērni; tītiņam — astoņi; zilītei — divpadsmit, bet pelēkai irbītei — divdesmit.

Daudz. Daudz gan, bet citiem ir vēl vairāk. Kazrags — pavisam maza zivtiņa, bet izlaiž veselu tūkstoši ikru graudiņu un no katra graudiņa iznāk mazs kazradziņš. Bet tas arī vēl nav nekas — plaudim ikru vairāki desmiti tūkstoši, bet mencas ikrus neviens nav saskaitījis; katrā ziņā būs kāds miljons.

Plaudis un menca par saviem bērniem nerūpējas, izlaiž ikrus un aiziet. Bērniem pašiem jāzina, kā izšķilties, kā izaugt un no kā pārtikt. Cietsirdīgi vecāki. Varbūt. Bet padomājat, ko jūs darītu, ja jums būtu tūkstošiem bērnu?

Vai jūs varētu par katru gādāt un rūpēties?

Vardei tikai tūkstošis bērnu, bet viņa arī neliekas par tiem ne zinot.

Saprotama lieta, mazajiem bezpajumtniekiem dzīve grūta. Uz sauszemes un ūdenī ir daudz tādu tipu, kas to vien domā, kā aprīt kādu svaigu ikru vai mīkstu mazuli. Taisni bail paliek iedomājoties, kādas briesmas un šausmas uzglūn mazajiem zivtūlēniem un vardulēniem, kamēr tie izaug par zivīm un vardēm. Bet vēl lielākas bailes būtu, ja mēs iedomātos, kas tad notiktu, ja katra zivtiņa un vardīte izaugtu.

Vai esat par to kādreiz domājuši? Nē. Tad paklausaties: pēc diviem — trim gadiem visas upes, ezeri, diķi un jūras būtu ar zivīm kā bāztin piebāztas. Mēs varētu pa viņu mugurām staigāt sausām kājām. Ūdens izkāptu no krastiem un pārplūdinātu ciemus un pilsētas. Vardes iznāktu uz sauszemes, aprītu visas mušas, gliemežus, tārpus un ķertos pie putniem un mazākiem dzīvniekiem.

Cilvēkiem tad vairs nebūtu uz zemes vietas.

Jūs neticat? Padomājat paši: viena varde — māti — gadā laiž pasaulē tūkstoši vardulēnu un puse no tiem ir mātiņas. Nākošā gadā katra jaunā mātiņa laiž pasaulē jau savu tūkstoši vardulēnu: $500 \times 1000 = 500.000$. No tiem mātiņu divsimti piecdesmit tūkstoši. Trešā gadā šiem divsimti piecdesmit tūkstošiem radīsies klāt katram pa tūkstošim: $250.000 \times 1000 = 250.000.000$. Mātišu būs 125 miljoni. Ceturtā gadā: $125.000.000 \times 1000 = 125.000.000.000$. Simts divdesmit pieci miljardi varžu!

Ja katra no tām aizņemtu tikai četri kv. centimetri zemes, tad pa visām kopā tās aizņemtu simts divdesmit kv. kilometrus zemes platības.

Tās visas būtu tikai vienas vārdes pēcnācēji! Bet cik varžu ir pasaulē?!

III. Zivs un āķis.

Bridinājums.

Lasītāji, šai nodaļā nemeklējiet pamācības. Nešaubos, ka jauns makšķernieks te atradīs vienu otru raksturīgu un lietderīgu aizrādījumu, bet tiešus padomus un noteikumus — nē.

Mēdz teikt, ka grāmata esot auksta prāta novērojumu un sirds karstu skumju auglis. Par šo grāmatu to nevar sacīt. Auksta prāta te maz — novērojumi, viņas pamatu pamats — vienmēr skatīti ar siltām jūtām un dabu mīlejošām acīm. Sirds skumjas... Kādas makšķernieka sirdij var būt skumjas? Kādas vispār makšķerniekam var būt bēdas? Noraujas kāda lielāka zivs, aizķeras makšķeres aukla, notrūkst āķis, pats no laivas ievelas ūdenī vai samirkst lietū slapjš līdz ādai! —

tās makšķernieka bēdas. Bet vai tās vispār var saukt par bēdām? Par nelaimēm? Nē, pēc dažiem mēnešiem tās pārvērtušās patīkamās atmiņās.

Makšķernieka sirds vienmēr prieka pilna, nav skumju viņa nelaimēs.

«Zivs un āķis» nav rokas grāmata, bet piedzīvojumu un novērojumu sakopojums, par ko lasītājs — makšķernieks var teikt: «Kur tas Mežzinis tik' nav makšķerējis, kādas zivis tik' viņš nav vilcis! Redzams, viņam šis darbs stipri patīk.» Un ar tādu spriedumu pietiek.

Kas makšķerniekam vajadzīgs.

Kailām kājām, plānā krekliņā, atlocītām biksēm, agrā vasaras rītā stāvēt uz upītes krasta un mest āķi ar mušu atvarā — lūk, vispatīkamākais makšķerēšanas veids. Nekādu nesamo, tikai tievs makšķeres kātiņš un mušas kārbīņa. Noķertās zivis var uzmaukt uz lūciņa. Kāda labsajūta: virs galvas smaržas un dziesmas, bet pie kājām sudraba rasa un zaļas zāles samts. Tā tas ir sākumā. Bet tiklīdz makšķernieks pārsniedz septīto mūža gadu, tā rodas vajadzība pēc komplicētiem zvejas rīkiem — nevar taču pieaudzis cilvēks staigāt kā puika, ar tēva grieztu makšķeres kātu un paša ķertām mušām.

Kas tad isti makšķerniekam vajadzīgs?

Tiem, kas nodomājuši makšķerēt lauku klusumā, tālu no pilsētas labierīcībām un paši grib gatavot vajadzīgos makšķerēšanas rīkus — ieteicu meklēt padomu kādā vecā grāmatā? Vecā?.. Jā, vecā — labi sen sarakstītā un izdotā makšķernieku grāmatā. Pameklējiet tādu tuvākā bibliotēkā: jo vecāka tā būs, jo labāka. Bet kādēļ vecu grāmatu? Tādēļ, ka makšķerēšanas sports pats ir vecs un materiāli makšķeres kāta un auklas izgatavošanai: koks un zirga astri — līdz šim laikam vēl nav mainījušies. (Turpmāk vēl.)

Kurmis dažreiz atstāj savu alu arī dienā.

Skulptūras un keramika Maikšlas akademijas XII darbu iſstahdē

R. Alders — Seeweete.

R. Grinewitschs — Seeweete ar lahpu.

S. Behrsinſch — Sehdofša seeweete.

G. Kaneps — Tautu meita.

G. Kruglova — Šunelis.

R. Grinewitschs — Struškla.

J. Sibens — Galva.

W. Reſchans — Sveſchturi.

R. Ņatvina, L. Ņalnina, E. Ņupjera, S. Wanaga, J. Ģerlinga, E. Ģutmana, W. Ņuhrika, R. Ģwanowas un D. Ģenerdschi keramikas darbi.

Dora Schwistule

Katrs pats var isaudset dšihwibas eleksira augu

Spezialraksts Atpūhtai.

Dabigēem lihdsekeem arweenu wairaf eespeeschotees weseļibas fopšchanā un ušturešchanā, daudš kas panahšts. Daudsi zilwefti neween pagawuščhi isdhešfti wezuma pašihmes, bet ari pa wairateem gadeem pagarinat šatwu muhšču.

Kapehž ziti war nodšihwot 80—90 gaduš ilgu muhšču, justees labi, bet daudseem dšihwes pamedeens pahrtuščft jau pehž 40 ga-deem? Daščreift tee šasneedš gan 50—60 gaduš, bet ir fišifti nešpehžigi, wahji, garigi noleetojušchees, neufnehmigi, ar dšitām wezuma pašihmem. Un tiftai reti ir ščirgti un darba špehžigi. Kad pa-runā ar šadwu wezu, bet wehļ štipri špirgtu 80—90 gaduš wezu maš-muku — waj teštiau, tad dširdam no teem jo daudšās gudribas. Wi-neem pašcheem gan ščis gudribas par šahdām nemaf neleekas. Un loti beechft uš jautajumu: „Ko darjāt, ka peedšihwojāt šadwu leelu wezumu?“ Štan atbilde: — „Neko!“ Jo wineem wišs tas, ko tee dara, leekas tift weentahrščš un nenofihmigs, ka par to naw wehrtš pat runat. Un tiftai wehlat, dšitaf un pa-matigaf ar teem eepafšihstotees, waram peeeet wiau gudribam tuwat un isdibi-nat, šahdas tehjas un šafnites tee leeto-jušchi. Un ar maš isnehmumeem israh-das, ka wifft leelā wezuma meterani ir leeli dabas un dabigā zeenitaji, kas dših-wojuščhi weentahršču, štoifšu dšihwi un kas daudš ko šinajuščhi ari par weseļibas fopšchanu un ušturešchanu. Ari dšihwibas eleksirs, ar ko zereja eegušt muhščigu dšihwibu, šastahweja pa leelafai datai no augeem un to šulam. Šā weenu no daudšām dšihwibas eleksira šastahwodatam min melišu — melissa officinalis. Šcho augu, ko moderne dietiki eeteiž leetot ehdeeneem un dšehreeneem šā garščwee-lu, šauž ari par zitronmeštru. Senee da-bas dšeedinataji zitronmeštru ušluščoja par ihštu burwibu šahli, kam peemištot pat nošlehpumainas špehjas dšeedneezibā un jaunibas ušturešchanā. Šlinižs ar zi-tronmeštru dšeedinataja waj it wišas pfi-čifšās dabas šlimibas, nošpeeftu gara-šahwofli, daščadabas hšiferištās parahdi-bas un zitas nertwu šaites. Šapat gručt-širdibat tā labi noderot.

Pehž Parazelša nowehrojumeem zi-tronmeštru ilgatu laiftu leetojot, šahftot daščhi audi no jauna augt. Šapat širds-darbiba loti ušlabojotees, paštiprinotees šahdā mehrā, ka šermenē eerodotees pil-nigi jaunš špehšs, jauna dšihwibas ener-gija, kas organifimu waj nu aif wezuma, waj ari šlimibas bija atšahjušfi.

Ja šahjas aukštās un rošas trihž, zi-tronmeštra nowehrššs šā weenu, tā ari otru parahdibu. Šahdā gadijumā jadsfer zitronmeštras tehja un tur-šahft wehļ wafaros šahjas jaberšč ar zitronmeštras ektu waj eš-štraktu, kas atščafaidižs ar uhdeni, waj — wehļ labaf — ar šadwu zitu ektu. Ja wafaros ihšfi pirms guleteešchanas šahjas eeberšē ar šadwu ektu, tās pehž atšahrtoteem eeberšejumeem wafaros buhš atfal weenmehr šiltas. Wet leelais afins peepšuhdums galwā, kas auksto šahju ihpaščneefkeem tift wišai nepatiššams un parahšis weešis, drihšā laiftā atfal ištudis. Šapat galwas šahpes un galwas šmagums pahrees, ja zitronmeštru dšerš un ja ar to eeberšēs wafaros aukštās šahju pehdas.

Šwaigas zitronmeštru lapas war lift šapat šā dilles un šafos lofus pee ehdeeneem un šakeem šalateem. Šapat tās war peegreest pee wišadām šahbaribam, šā: beešču, šwaigo šahpoštu, burštanu, še-mes bumberu, melno šaknu, špinatu un šahšbeu, mahrpufišču lapu un ziteem ehdeeneem. Ari šauteteem un šutinateem šaknu un augu ehdeeneem loti labi noder zitronmeštru lapinas, šmalfti šagree-štās. Paš kartupeki garščos loti pišanti un dos šewiščhi weseļigu maltiti, ja tos pž nowahrišchanas pahrkaišis šmalfti šagreeštām zi-tronmeštru lapinām un šakeem loziņeem.

Katrs, pat wišnelainigafais wezpuišis, kam naw šawas ehdeenu gatamotajas, šaknu došju rawetajas, war isaudset pats šcho labo, weseļibu un jaunibu atdodošcho augu. Zitronmeštru šehššas, ko dabu katra leelafā šehflu tirgotawā, war eeseht kašē waj pušpoda, nolift šaulainā weetā uš palodšes un beeščhi aplaištīt ar ne wišai aukštu uhdeni. Un pehž daščām deenam weseļiba un jauniba dihšs šatram.

Ari šweestmaifem wiršā war lift zitronmeštru lapinas, pee su-pam peegreest un t. t. Turšahft apteekās war dabut melišas ektu, waj eštraktu, ari šchahwetās, šaltetas zitronmeštru lapas. Wet šwaigs un šahšš augs ir weenmehr labafs un weseļibas šinā daudš špehži-gafs par šaltetu, šchahwetu augu. Šamdehš eeteizami pehž eespeh-jas wairaf leetot šwaigus, šafus augus.

Zitronmeštru, šchahwetu, nem ap 10 gr uš 1 litra uhdens. Šfer pa 2—3 šafem deenā. Eštraktu šfer 2—3 reifēs deenā, ne wairaf šā pa 5—10 pileeneem uš reifē ar uhdeni waj aukuru.

Došēs zitronmeštru war šehft lihdšfi šahpošteem, šalateem un ziteem agrineem augeem. Kad šahdini jau leeli, tos war dehšftīt pa 40 cm attahšās rindās. Teem patihš šauša, labi šopta, trefna seme, šaule un aifwehšš. Zitronmeštra naw muhšu mehrendā šlimata eemihš-neeze, bet gan šaules un laba, šilta laifta ištutinata deenwidneeze. Zitronmeštra aug ištetrus gaduš no weetas. Wet muhšu šli-matā gan eeteizamat to it pehž šrim ga-deem pahrtahdit no jauna. Zitronmeš-tru eewahž waj nu wišū augu pirms šee-dešchanas jultjā, auguštā, waj wahž ti-fai zitronmeštru lapas. Dabas dšeedina-taji loti eeteiž wahšt zitronmeštru šalte-šchanai šeemai ne augu deenu, bet gan tiftai ap 4 pehž pušdeenas. Šehš laifs zitronmeštras lapam, šapat šā ari zi-tām lapam, ešot labafais.

Šad wehļ šā labš atjaunotajš ir šh-polu šofti, šakee, leelee. Tos gan war lee-toget tiftai šakā, šwaigā weidā pee ehde-neem, šweestmaifem. Šewiščhi weseļigs un loti eeteizams weseļibas fopšchanai ir lofu šweeštš. Ja naw šwaiga, tiftko ša-fulta šweesta pee rošas, loti labi war šataifit to pašču širkto beššahšš šweestu šatum šaku ar lokeem. Muhšu šentščhi jau šimā šenatnē pašina lofu šweeftu un tam noluhšam dahrššs jo zihgti šehja un audšēja leeloš lofus. Pehdejee pee mums labi pahršeemo un agri šako, lihdš ko ti-fai seme atkufušt un šneegš nogahšis. Un pehdejā laiftā daščhi pehtneeki ištata do-mas, ka bulgaru šautas ilgais muhšča garums, daudšu bulgaru leelais wezumš mellejams šafos lofos, šhpološ un šip-lošos.

Metšchaitowš uššahdija teoriju, ka bulgaru garais muhščš, daudšee šimtgā-dejee šatwu ilga muhšča nošlehpumu at-radušchi jogurtā, šahdā bulgareem eemih-šotā peena dšehreenā. Wet ištahdas, ka šcho peenu bulgari neleeto nemaf tift daudš. Turšpretim šafus lofus tee pa-tehrē loti leeloš apmehros.

Metšchaitowš uššahdija teoriju, ka bulgaru garais muhščš, daudšee šimtgā-dejee šatwu ilga muhšča nošlehpumu at-radušchi jogurtā, šahdā bulgareem eemih-šotā peena dšehreenā. Wet ištahdas, ka šcho peenu bulgari neleeto nemaf tift daudš. Turšpretim šafus lofus tee pa-tehrē loti leeloš apmehros.

Štrahdneekš, kam leelafā gimene, nepehrt lofus šaujam, šā pee mums, bet gan kuhlišcheem, pilnām padušem. Šapat lofus tur ne-pahrdod šastem, bet weseleem wefumeem. Ne mafatā mehrā šā lo-fus, tee patehrē baribā ari paščus šhpoluš un šiplofus.

Šunajot par wezuma aptarošchanu, newaram paeet garām tift la-bam weseļibas un jaunibas peegahdim šā artišchokam. Paščhu augli ehd šakā weidā un šahšuhdeni wahritu, waj šutinatu, bet lapas šaltē tehjai. Jo ištahdas, ka lapas der šapat, šā pats augliš. Šatwojā parahdijees jau artišchoka mešchainis, kas ir wehļ štiprafš, labafs. Wezuma šimptomus jo labi nowehršč, šejās krašču ušlabo pipar-meštru tehja un ektā.

Muhšneekš un športifš G. Kušnezowš

šaderinajees ar Oigu Martini.

Glitas **puķu vāzes** pašu darbnicas izštrādājumā

lielā izvēlē, šewiščhi izdevigi
EM. BENJAMIN,
Rigā, Audēju ielā Nr. 12.

R. Bahvulīna

Loga aistara raksts tihkla darbam

Spezialraksts un kompozīcija Atpūhtai.

Ustara raksts domāts rupjam tihkla audumam ar 1¼ ruhtinaš uf weena zentimetra. Šahai gadījumā aistars, ka raksta platums lihdsinas 173 ruhtinaš, buhtu apmehram 155 cm plats.

Šho pašhu rakstu war leetot ari smalkajam loga aistaru tihkla audumam ar aprehīnu, lai ta 2x2 ruhtinaš atweetotu wišmaf

1. att. Loga aistara raksts tihkla darbam.

raksts buhs paplašīnats lihds 173 ruhtinam, kam, uf wehlešchanoš, malas apbarei war peedalit wehl 2 ruhtinaš. Gessaitot eeschujamo teesu (eestiprinašchanaš rahtni), tihkla platumam wajadsetu eedalit pawiřam 179 ruhtinaš.

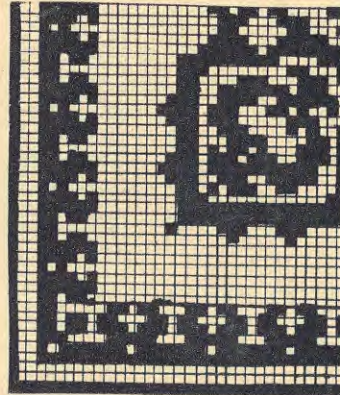
Malas raksta „A” figura pret apakšchējās malas (gala) wibu buhs tahda, tahda parařdita 3. attehlā. Te trefnā bulā rařda wi- dus ruhtinaš.

Šchaurais malas raksts „A”, lihds ar weenu ruhtinu plato ma- las šwihtu turpinami wiřa aistara garumā lihds augšchāi. Tāpat lihds augšchāi turpinamas diwas plata malas raksta šwihtas „B”, — kamehr raksts tahlat par sīhmeto neřneedfas.

Ustara raksts iřschujams weenā tehniķā — pinuma duhreneem (4. att.) ar 2. numura peřru deegu. Baltā, waj šmilšču krařfas tihkla audumā raksts iřschujams ar lihdsigas krařfas deegu, bet eekrař- jotā tihklā, t. i., tumščakā tihkla audumā rakstu eeteizams iřschuht ar gaiřchātu deegu. Šchahdā gadījumā aistars buhs dekoratīwaks.

Ustara malas war apschuht pogu zaurumu duhreneem ar 5. numura deegu, waj nu teekři gar peřdejo malas raksta šwihtu, waj ari, ja tihkla platums atkauj, weenu waj diwas ruhtinaš at- statu — uf ařrupuři.

Peřdejā gadījumā gar malejo tihkla deegu nepeezeēschami apme- tinat lihdsitēfus weenu deega kařrtu, lai mala buhtu stingra (stī- praka) un peřz tam apschuht waj aptamboret beř aptinuma (puřsta- bineem), weidojot malās neleelas trihščilpu pumpinas.

2. att. Ustara stuhra eedalijums.

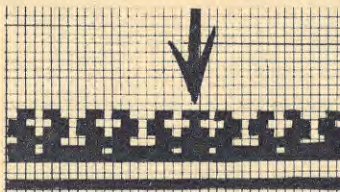
Ustara apakšchējā mala no- šlehdjama 15 cm garām bařr- štim. Bařršču eeseēschanaš gar apakšchējo malu jaatstahj weena waj wairakas tukšču ruhtinu rin- das, pee kam malejā jaapščuj po- gu zaurumu duhreneem, tāpat ka žitas malas. Bařršču garums nemams ap 30 cm. Diwlařrt žil- pā šaweřrtas — buhs 15 cm ga- ras.

4. att. Pinuma duhreneu pa- raugs.

weenu rupjā tihkla ruhtinu. (Pretejā gadījumā aistars war buht par šchauru.)

Telpu eetaupišchanaš 1. attehlā šchaurais malas raksts „A” no- weetots turu leelajam malas rakstam, kadehē raksta platums šchāi sīhmejuma šařneedš tīfai 161 ruhtinu. — Iřschujot rakstu „A”, to labak noweetot tahlat no leelā raksta, atstahjot starp teem newis weenu ween ruhtinu, kā 1. att., bet 6 ruhtinaš, kā tas parařdīts stuhra sīhmejuma 2. attehlā. Šchāi pašchā attehlā redšams ari, ka weenu ruhtinu plata malas šwihtā janoweeto no „A” par diwām ruhtinam uf ařrupuři, newis par weenu, kā 1. attehlā. Tahdā weidā

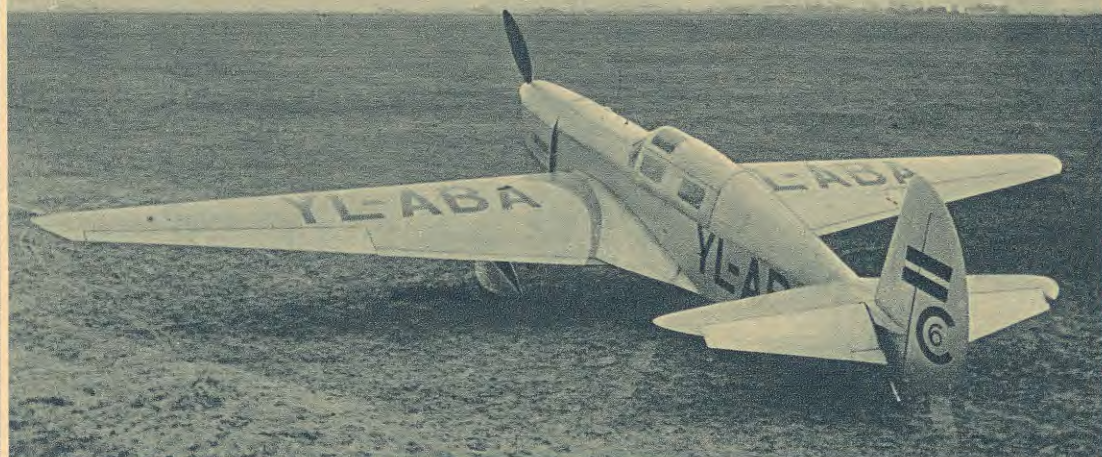

3. att. Ustara malas raksta wi- dus figura.

Godalgotee turīřma plakati. 1. A. Bajarā meš (1. god.), 2. A. Leřina meš (2. god.), 3. B. Kreperes meš (3. god.), 4. C. Drujas meš (attin.).

Jaunais Herberta Zukura sidrobotais putns

Š. Zukurs pabeidzis būvēt ļāvu jauno lidmašīnu C 6, kurā ceļvēts viņam daļvētāis Dšipšija motōrs. C 6 ir divšēdēktu lidmašīna, ar lēgtu kabīni un radio ceļvērtu.

Lidotājs un konstruktōrs kapr. Š. Zukurs.

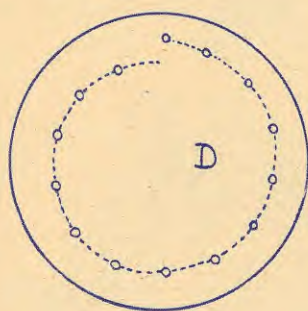

Pa kreisi: Ušvēretāji puķtu šāzvētēs. No kreisās: Drošmis un Tšivvēšēlēs; aļ vēnem Jēlgavās buru školas vaditājs Vutewiāš. Pa labi: Ušvēretāji lidmōdētū šāzvētēs. No kreisās: W. Geniāš no Behrsmuiščas, St. Litvēiņšēlēs no Behrsmuiščas, Ed. Velmānis no Lēepajās.

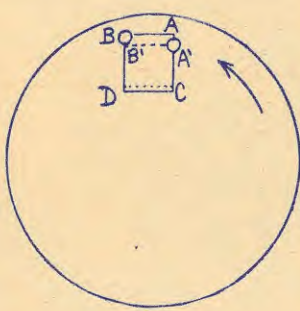
**Mākslas akadēmijas audsekņu XII
isstaņde**

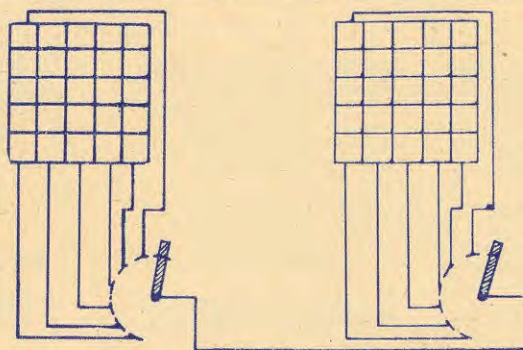
Pa kreisi: A. Mednis — Māhte ar bērnu. Vidū: A. Zepure — Tautas dzeefmas mōtīvs. Pa labi: W. Drēbidans — Bēģna.

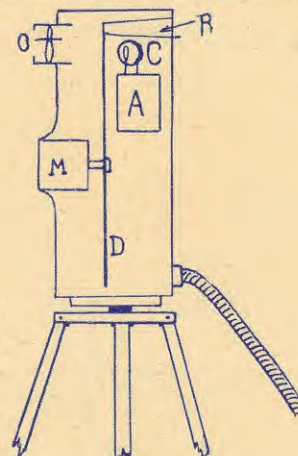
1. att. Nipkova disks.

2. att. Nipkova diska darbiba.

3. att. Schema, kas rahda preefšmeta šadališšanu punktos raidstazijā (pa kreisi) un punktu uštveri televiſorā (pa labi).

5. att. Televiſora montāſha.

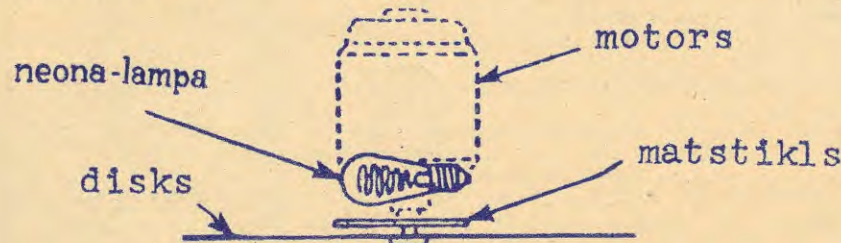
G. Shtiglizs

Rū tahkredse noteel un tā pašdam ušbuhtmet televiſoru?

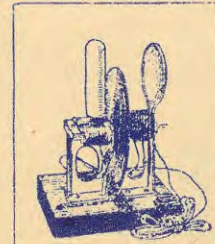
Spezialraksts Utpuhtai no Parizes.

Višas tahkredses sistēmas pamatotas uš mušsu ašs išpašhibu — redset preefšmetus ari tad, kad gaišmas štari no wiina aži ir nonašfusji ne ušreis, bet pašašpeniški weens pehž otra. Peenemšim peemehra deht, ka ar fotoaparata objektīvu uš aparata kameras pakalejās šeenas matšifla ešam eeprojektējušči, jeb, tā šazit, eefokusejušči kašdu preefšmetu, kuru griš rahdit tašlumā. Preefšmetu tešlu teoretiški šadala 180 waj 240 linišās. Daloi preefšmeta augštumu uš linišu štaitu, mehš dabušim katras linišas augštumu. Peenemšim, ka tas, peem., ir išnāzšis 3 milimetri. Uš šāem trim milimetrem dala linišas garumu, lai šinatu, žif no linišas, rešp. preefšmeta platuma, išnāš punktu. Teišim, peem., ka linišas garums ir bijiš 21 žentim. (210 mšlim.); dalits uš 3 = 70 punkteem. Ja wišu linišu štaitu ešam nehnušči 180, tad pareišinat punktu štaitli uš linišu wairumu, dabušim šinat, žif punktos preefšmetš ir šadaitš. Žif punktu, tiš ari wadu waj radiowikau buhtu wajadšigs, ja grišbetu preefšmeta attešlu noraidit weentopuš ušreis. Bet lai to panāštu ar weenu weenigu wilni, preefšmetu štata zaur špeziali disku, kuru jau 1884. g. išgudroja wahžeetis Patvils Nipkoms, un kūrš, tāpat kā pirmā Berlīnes tahkredses štazija, nošautiš išgudrotaja wahrdā. Nipkova disks ir weentahrišha masa metala ripa ar šinamā kahtibā išžiriteem zauruminaem. Zaurumini weens no otra atrodas lihdšigā attāšlumā, pee kam katrs naštošhais zauruminaš štahw femat par eepreefšhejo un tuwat diska žentram par atštatumu, kas lihdšinas zaurumina diametram. Tā tad zaurumini uš diska periferijas ižiristi pa špirali (škat. 1. attešlu). Ja nu foto kamērā matšiflu, uš kura ušprojekts noraidamais preefšmetš, išnāmam un wiina weetā noweetojam Nipkova disku, tad zaur diska zauruminaem mehš waresim štait preefšmeta dalinaš. Diska augšhejee zaurumini attešlos preefšmeta augšhejās dakas, widejee — widejās un t. t., šaprotamš, nedodot nekašdu ješgu par preefšmeta fojejo ištatu. Turprešim, ja disku noweetošim uš masa motora ašs, lai disks waretu aštri greesteš, tad diska pirmais zauruminaš rahdiš attešlojamā preefšmeta pirmo punktu A (škat. 2. šim.) un greešhotees, wiinš nonašs attešla kreisajā malā, punktā B, apgaisinojot wišus preefšmeta punktus, kas wiinam pa želam gadiseš un išweidojot tos gaišmas linišā. Tiklihdš diska pirmais zauruminaš buhš nonaššis preefšmeta B punktā, otrs diska zauruminaš tad rahdiš preefšmeta naštošho punktu A un nonašš punktu B, un t. t., lihdš pehdejais zauruminaš apgaisinos pehdejo linišu CD. Tā wišs preefšmetš tišs apgaisnotš ar wešelu rindu gaišmas punktu, kuri, dištam greešhotees, buhš redšami kā gaišmas šwihtas, kas gultas weena otrai blakus. Greešhot disku šinamā aštrumā, wišas šhšis linišas mušsu aži nonaššs kā attežigā preefšmeta gaišmas impulsu šopsuma un mehš preefšmetu tagad redšim wišu, kaut gan wiinš atrodas wiinpus diska.

Lai šehos gaišmas impulsus, rešp. preefšmeta attešla punktišaus, parašditu tašlumā, wišus wišpirms nowada tā šaužamā fotoelektriškā šehuhninaš waj kamērā, kuru noweto štarp disku un noraidamo preefšmetu. Gaišmas impulši šehuhninaš rada elektrību. Wišas wairums atkarajas no tā, žif daudz gaišmas katrs punktinaš atštaro. Bet tā ka Nipkova disks pats par šewi nau leels, bet zaurumini ir patwišam maši un nepašrešneedš weenu milimetru diametrā, tad preefšmetš parašti ir wahji apgaisnotš, un štari, kas no wiina nonašš šehuhninaš, špehž radit ašrtahrtigi wahju štrahwu: weenu kwadriliona daku no wata. Tiš wahju energiju neškur newar pašrraidit ne pa wadu, ne pa radio, tapehž wiiau wairahrtigi paštiprina, nowedot to pee neona lampas, kas ari ir ištaiš gaišmas signalu pašwehrtējs energijā. Eeguhto energiju raida telpā tahdā kahtibā, tahdā wiina pakāšpeniški ir eeguhta no raidamā preefšmeta gaišmas štareem. Atleek tagad ušbuhtmet uštweres aparatu — televiſoru. Wiina galwenā šahtahwda ir tas pats Nipkova disks. Disku war išweidot katrs, wemot kašdu mišstu metalu un išurbjot zauruminaš ar šehujmašhinas adatu, pehž kam ar išlenu zauruminaš ištasa preziji ištetršuhrainus. Galwenais: diškam jabuht perfekti tahdam, kašds ir raidštajai. Disku ušmauz uš masa motora ašs. Motors janem ar tahdu apreštinu, lai tas waretu dot 1000 apgreeseemš minutē. Šehim noluhkam peeteek ar weenu šehšpadišmito daku širgšpehta. Tad nem neona lampu, nowetojot to ašs diska. Neona lampu pašdam ušbuhtmet nau ešpehšjams, ta japehš gatawa. Wiiau uštwere jakahtro tāpat, kā radioušwehrejos. 3. šim. rahda preefšmeta šhematišku šadališšanu emišijas štazijā un wiina uštweri — televiſorā. 4-a un b šim. rahda televiſora weentahrišhu montāšhu. Tahdu pašhu montāšhu rahda 5. šim., kur O ir objektīvus, D — disks, C — fotoelektriškā šehuhnina, M — motors, A — neona lampa un patwairotajs, R — ešlehdšejš, regulators ar ekranu, kur attešls redšams. Šehi ir wišweentahrišhā montāšha, kašda ween ešpehšjama un atkauj redset preefšmetus tā, it kā tee atraštos wiinpus uhdens šeenas. Lai redsetu štaidri, aparatu montāšha ir daudz šaresghitaka un praša špezialas šinasšanas, tapehž wišs teiktšais ir domats galwenā kahtā laštaju eepašihstinašhanai ar interešanto šinatnes šineegumu. Peemetinašim, ka pagaidam štazijās attešlus war šneegt štaidri weenigi uš neleeseem ekraneem, apm. 20×30 kwadr. žentim. Ekranu leelums atkarajas no katodlampu štaita raidštajijā. Šā jiao, Telefunkon laboratorijās Wahzijā buhtwejot štaziju, kura attešlus došhot normalā leelumā. 6. šim. rahda, tahdā štaišdribā pagaidam attešli redšjami. Šhštenibā wiin ir štaišdraki, jo šehē attešli jan ir diwreiš fotografeti.

4-a att. Weentahrišha televiſora šhema.

4-b att. Weentahrišha televiſora montāšha.

6. att. Attešli štaidriba televiſoros.

Izrakstīti un puķoti audumi pavasara tērpiem.

1. Pēcpusdienas tērps no raiba zīda krepa ar pusgarām piedurknēm un mazu stāvapkaklīti un žabo no nespoža balta zīda krepa. 2. Melnā, nespožā krepa pievakares tērpu, ar šaurajiem šķeltiem svārkjiem, papildina ap jostas vietu pieguļoša un uz leju plata, atstāvoša rakstaina tafta jaciņa ar mazu stāvapkaklīti un pusgarām piedurknēm. 3. Raibi apdrukāta klokē-tafta trīsceturtdaļgaruma mētelis tunikas veidīgā griezumā, valkājams uz vienkārsainiem, tumšiem pēcpusdienas tērpiem. 4. Uz priekšpusdienas tērpa melnā pamata skaisti izceļas tumšj sārto ziedu raksts. Šo ziedu krāsai pieskaņots īsais angoras vilnas mētelītis tumši sārta krāsā. 5. Pavasarīgs vakara tērps no raibi puķota auduma ar garu, zemi skaņošu, melna tilla apmetni. 6. Sīki puķota maza blūzīte ar ļoti kuplām piedurknēm un rišām kā rotājumu ap izgriezumu un aprocēm. 7. Vilnas priekšpusdienas tērpu papildina laškrāsas pikē bezpiedurkņu jaciņa ar melnām lakādas apmalēm. Uz melnās lakādas jostas izgriezti krāsainas pikē jaciņas ziedu motīvi. 8. Īpatnējs, ķīniskā stilā ieturēts sīki raiba zīda pēcpusdienas tērps, līdz kaklam slēgts, ar garu kazakinu un platām piedurknēm. Tērpa stilam pieskaņota mazā melnā salma «kuliju» cepurīte. 9. Jaunavīgs vakara tērps no gaiši puķota zīda krepa, kuru papildina garš uzpletis no tērpa drānas. Tērpa dziļo izgriezumu ietver plata riša no tā paša puķotā auduma. 10. Pavasarīgs vakara tērps no raibi izrakstīta krepdešīna ar īpatnēju un neredzētu rotājumu: spožas vasku drānas jostu un svārkju apmali zili-sarkanā krāsā.

J. A. Šmits, Angļu institūta direktors

Ēsmācos angļiski

Angļu valodas pašmācība Atpūtas lasītājiem.

(18. turpinājums.)

Paskaidrojumi (turpinājums).

17) Verbs «make» (taisīt) arī pieder pie irrēgulāriem darbības vārdiem un tam ir pagātnes forma «made» (izr.: mēid). Bet te atkal jāatmin, ka gadījumos, kur šis verbs nozīmē: likt, darīt, gādāt, lai kas ko izdara, — aiz šī «make» vai «made» nekad neliek verbu nenoteikto izteiksmi apzīmējošo mazo vārdu «to», kā tas aiz citiem īstiem darbības vārdiem vajadzīgs. Piem.: I asked him to do it (ai) s:skt' him tōdū' it, t. i. Es lūdzu vai prasīju viņam to padarīt, bet: I made him do it (ai) mēid' him dū' it, t. i. Es liku vai gādāju, ka viņš to padara).

18) Vārds «said» ir pagātnes forma no irrēgulāra verba «say» (sacīt), starp kuņu un tās būtnes nosaukumu, uz kuņu kas tiek sacīts, arvien jāliek vārdu «to». Piem.: I said to him (ai) sed' tō him, t. i. Es viņam sacīju.

Tad arī vēl jāievēro, ka verbu «say» visur izrunā: sēi, vai sēj, bet trešā personā vienskaitlī (tagadnē) tekošā sarunas valodā to izrunā tāpat kā pagātnē, isi: sez (un ne sēiz).

19) Vārds «difficult» (grūts, grūti izdarāms) ikdienas sarunā tiek aizvietots ar parastāku, īsāku vārdu «hard» (izr.: hā:d), kas nozīmē arī «ciets» (kā akmens).

20) Vārdam «sail» ir arī vairākas nozīmes. Kā lietas vārds tas nozīmē: zēģele, buņa (uz kuģa vai laivas), bet kā darbības vārds tas ir: ar kuģi aizceļot, aizbraukt un arī: ar kuģi vai laivu braukt, zēģelēt.

21) Vārds «string» nozīmē tievu šporīti, aukliņu, saītīti, bet arī stīgu (kādam instrumentam, piem. vijolei).

22) «Tie» kā lietas vārds nozīmē: (kakla) saišķis, kravate, «šlipse», bet tas var būt arī kārtīgs darbības vārds: (sa)siet, (pie)siet u. t. t.

23) Vārda «collar» istā nozīme ir: apkakle vai krāgs (drēbes vai veļas), bet kā augšā redzams, tas nozīmē arī: suņa kakla sikсна.

24) Regulārais verbs «float» nozīmē: tikt nestam vai nu virs ūdens (kā korķim), vai pa gaisu (kā gaisa balonam).

25) «Swim», turpreti ir irrēgulārs darbības vārds, kas apzīmē istu peldēšanu, pie kam pagātnes forma tad ir: swam (swæm). Bet tas pats «swim» var tikt lietāts arī kā lietu vārds, piem., teikumā: Let us have a swim (let' s hæv' ə swim', t. i. Papeldēsimies, — kas burtiski būtu: Ļaujiet, lai mums būtu viens peldiens).

26) Vārds «away» (no vācu: Weg = ceļš) nozīme: (pa ceļu) prom.

27) «Did» ir pagātnes forma no irrēgulāra verba: do (izrunā: dū = darīt).

Šis verbs ir angļu valodā ļoti svarīgs, jo:

a) Ar «do» vai «did» palīdzību apsāk jautājumu, kur runā par istu darbību. Piem.: Did he speak to you? (did' hi spi:k' tō jū', t. i. Vai viņš uz jums runāja?)

b) Istu darbību noliedzot, angļi liek darbības vārdam priekšā «do not» vai «does not» (tagadnē), bet — «did not» (pagātnē). Piem.: She does not (izr.: ši daz' nōt), vai — tekošā ikdienas sarunā: doesn't speak English (izr.: daznt' spi:k' iŋ' gliš). She did not (vai: didn't) speak English (izr.: ši did' nōt (vai: didnt') spi:k' iŋ' gliš).

c) Īsās tiešās atbildēs tas aizvieto kaut kuņu darbības vārdu, par kuņu kaut kas tiek jautāts. Piem.: Did she speak to you? — Yes, she did (vai: No, she didn't), t. i. Vai viņa uz jums runāja? — Jā, viņa to darīja (vai: Nē, viņa to nedarīja). Un šī angļiem ir visiemīļotākā atbildes forma. To darbības vārdu atkārtot, par kuņu kas tika jautāts, angļi labprāt nemēdz.

28) «Pull» un «push» ir divi no parastākiem izņēmuma vārdiem, kur patskanis u līdzskaņa priekšā netiek izrunāts kā a, kā to vispārīgi šādos gadījumos izrunā, bet — kā iss u, gluži tāpat, kā latvieši to izrunātu.

29) Kā jau 19. paskaidrojumā tas minēts, vārds «hard», tāpat kā «difficult», nozīmē «grūts, grūti padarāms». Bet angļi šo pašu vārdu arī lietā kā «apstākļa vārdu», t. i. lai parādītu, kādejādi ko dara. Piem.: Viņš strādā cieti, — pa angļiski būs: He works hard (izr.: hi wō:ks' hā:d').

Parasti, turpreti, šādos apstākļa vārdus dabū, pieliekot vienkāršam īpašības vārdam galotni -ly, ko izrunā -li vai -li. Piem.: zīgls, ātrs, straujš — pa angļiski ir: quick vai swift; bet: zīgli, ātri, strauji (ko darīt) ir: quickly vai swiftly (izr.: kwik'-li, swif'-li).

Tur tomēr, bez minētā «hard», ir arī vēl citi izņēmuma vārdi, no kuřiem kā galvenais būtu atminams īpašības vārds «good» (izr.: gud), t. i. labs, — kur apstākļa vārdu «labi» apzīmē pavisam cits vārds, proti: «well». Piem.: You speak English quite well (izr.: jū' spi:k' iŋ' gliš kwait' wel'), t. i. Jūs runājat angļiski pavisam

(vai — gluži) labi. Kurpreti: You speak good English (jū' spi:k' gud' iŋ' gliš), nozīmē: Jūs runājat labu (t. i. pareizu) angļu (valodu).

Bet šis pats «well» tiek lietāts arī kā īpašības vārds, un tad tas nozīmē: justies, būt veselam, pie labas veselības. Piem.:

How are you to-day? — Thank you, I am quite well
hau' à: jū tō-dēi? — Ōæŋk' jū, ai' əm kwait' wel'
Kā jūs (jūtaties) šodien? — Pateicos (jums), es (jūtos) gluži vesels
and I hops you are the same.

ænd' ai' hōup' jū' à: ōs' sēim'.
un es ceru, (ka) jūs (jūtaties) tāpat.

30) Vārdu «minute» angļi, iespējami no līdzīga franču vārda, izrunā: mi'-nit. Bet tas nozīmē ne tikai minūti laika ziņā, bet arī istu rakstisku zīmīti, rīkojumu un šī vārda daudzskaitļa forma apzīmē «protokols». Piem.: «Who will take down the minutes?»

(hū' (w)il tēik' daun' ō' mī' nits?), t. i. Kas rakstīs (sēdes) protokolu? (Kas burtiski būtu: Kas noņems zemē, uzmetīs protokolu?)

Bet «minute» var lietāt arī kā darbības vārdu un tad tas nozīmē: protokolēt, protokolu rakstīt. Piem.: Mr. Brown will minute

(vai: minute down) the proceedings of the meeting (mis'-tō braun, wil' mī' nit (mī' nit daun') ō' prou- si'- diŋz əv' ō' mī: 'tiŋ), t. i. Brauna kungs rakstīs sēdes protokolu (burtiski: Brauna kungs protokolēs sēdes gaitu).

Harry and Carlo.

(Turpinājums.)

«The pond is not large. The other side is not far,»

«Ō' pōnd' iz nōt lā: dz'. ōi' ə' ō' s' said' iz nōt fā: »
«D i k š i s n a v l i e l s. O t r a m a l a n a v t ā l u, »

says¹⁾ Harry. «We can be there soon...»
sez hæ' ri. «wi' kən bi: ō' sūn'...»
saka Harijs. «Mēs varam būt tur drīz...»

Crack! What is it?
kræk'! wōt' iz' it?
Krakš! Kas tas?

It is the string
it' iz ō' striŋ'
Tā ir saītīte,

that is broken!²⁾ Now

ōæt' iz brōu' kən! nau'
kuņa ir pārtrūkusi! Tagad

the boat stops suddenly³⁾
ō' bōut' stōps' s' dən- li

laiva apstājas pēkšņi
and begins⁴⁾ to turn
ænd' bi- ginz' tō tē: n'

un sāk griezties
round and round. Carlo

raund' ənd' raund'. kà: lōu
apkārt un apkārt. Karlo

swims away, and poor
swimz ə wēi' ənd' pūə'
aizpeld prom un nabaga

Harry is left⁵⁾ alone⁶⁾
hæ' ri iz left' ə lōun'
Harijs ir atstāts viens

in the tub. What is he going to do?⁷⁾
in ō' tʌb'. wōt' iz hi' gōu' iŋ' tō dū' ?
b a l l ā. K o g a n v i ņ š d a r i s ?

Look at him now. There is no smile on his face.
luk' ət' him nau'. ō' ər' iz nōu' smail' ən' (h) iz fēis'.
Paskatīties uz viņu tagad. Tur nav smaids uz viņa sejas.

He is afraid.⁷⁾ The tub is far from the side of the pond,
hi' iz ə frēid'. ō' tʌb' iz fā: frəm ō' s' said' əv' ō' pōnd',
Viņam ir bailes. B a l l a ir t ā l u n o m a l a s d i k ū m

and the water is deep.
ænd' (d) ō' wō: 'tər' iz dīp'.
un ū d e n s ir d z i l š.

(Turpmāk vēl.)

Vējš locīja meža galus; čūnulis gaisu tricināja

Ziedoņa vējinam pūšot.

Kas tagad nekaitēja, dienas bija saules pilnas, debess zila, pūrenes un pienenes ziedēja plāvā un māte vairs nerājās, ja basām kājām, kailām galvām, tekājām pa lauku! Mēs abu kaimiņu — pušelnieku bērni — lasījāmies kalniņā pie riņas. Mana māsa un abas kaimiņu mazmeitiņas ar savām gaišajām līnu galviņām, plāvā iebrikušas vainagus vit, pašas kā dzeltenas pūrenītes plavas zaļumā. Mēs ar brāli un kaimiņu Arni kalnā pie kārkla maucām stambules. Un te uzreiz meitenes mūs lieliski pārsteidza. Skat' ko skuķi

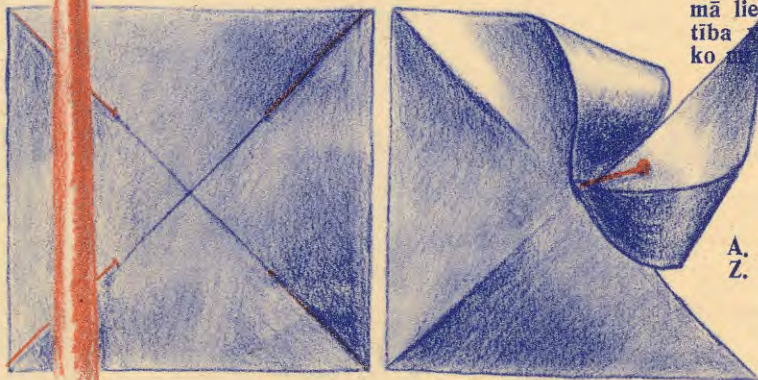
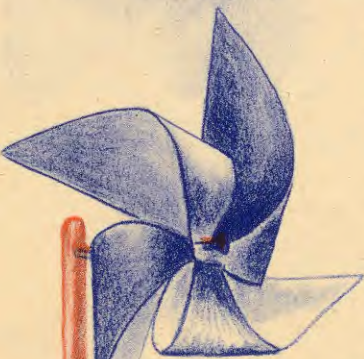
izdarijuši: nupat vēl bija plāvā, tad vainagiem galvā dziedādams sagāja istabā pie krustmātes Mildas un tagad — tavu brīnumu — viņas visas rindā skrien no kalna lejā un katrai rokā raibas papīra dzirnaviņas! Kad šīs paspējušas uztaisīt! Laikam tas gan tāds darbs, ko pāris minūtēs var veikt. Pag', izzināsim pie krustmātes, kā to dara.

Nu jā: tā vien ir, kā domāju, izrādās, darbs pāris mirkļos padarāms, un — neesam ne labi apskatījušies, kad arī mums raibas dzirnaviņas rokās un mēs dzenamies no kalna lejā! Lūk, kā krustmāte Milda mūs iemācīja: «Paņemiet stingru, nesaburzītu krāsainu papīru, nogrieziet kvadrātu un, atraduši centru, katrā stūrī līdz pusei uz centra pusi iegrieziet. Nu sameklējiet taisnu kociņu un kniepadatu un ar to papīra dzirnaviņas piespraužiet kociņam, pie kam jāpiesprauž katrs otrs stūris, vienu atstājot nepiesprautu. Un tad tikai dodaties vējā, tālāko darbu viņš veiks labāk, kā

jūs varat iedomāties!» — Jā, tas gan jāatzīst: vējš neskopojās, pūta un grieza mūsu dzirnaviņas, sagādādams mums lielu prieku.

Otrā dienā tēvocis Vilis atveda no Rīgas mums zēniem ciema kukulim katram spožu kabatas nazi. Nu bija jāuztaisa kas prātīgs, jāpārsteidz meitenes, kā viņas to vakar mums izdarija. Un mēs klusi norunājām ar krusttēvu Vili uztaisīt vēja dzirnaviņas, kas griezīsies pie māju vārtiem kārts galā. Būs tālu dzirdama viņu rūkšana un meitenēm būs ko brīnīties. Domāts — darīts: kamēr citi gulēja dienvidi — mums dzirnaviņas bija gatavas. No gluda dēliņa izgriezām dzirnaviņām spārnus. Dēlītis bija tik garš, cik spārni garī. Atradām dēlīti vidū un uzmanīgi nodrāzām vienā galā labo, otrā kreiso stūri. Kad divi pāri spārnu bija glīti un rūpīgi pagatavoti, tad salaidām tos kopā, saliekot spārnus krustiski. Vidū izurbj caurumiņu, kurā ieliek kociņu, uz kura spārniņi viegli kustēsies, bet nenokritīs. Ja tie būtu par vaļīgu, lai nenokristu, tad kociņa otrā galā aizdzen naglu priekšā. Kociņa otrā galā ierīko vieglu finiera vai dēliņa asti. Tad dzirnaviņas kalpo arī kā vēja rādītājs. Pienaglojot pie kārts dzirnaviņas, naglas caurumiņam jābūt ērtam, lai dzirnaviņas varētu ērti griezties visos vēju virzienos.

Vēl tai pašā reizē krusttēvs Vilis mums parādīja kādu citu viegli pagatavojamu rotaļlietu, proti «gaisa skrūvi». To pagatavo tāpat, kā dzirnaviņu spārnu pāri. Arī šē vidū ieurbj caurumiņu, kurā iedzen pagaru apaļu kociņu, kas nedrīkst kustēties, un — «skrūve» gatava, bet pāriet diezgan laika, kamēr ievingrinās «skrūvi» gaisā pacelt. Tas darāms laukā, kociņu sauļās krietni sagriežot pamet mazliet uz augšu, pēc tam «skrūvi» vējš neš labu gabaliņu augstāk, pie kam viņa rūc un griežas. Protams, sākumā lieta nepadodas, bet pacietība visu veic. — Nu, skuķes, ko mums teiksiet par mūsu darbu?

A. Āres teksts.
Z. Āres zīmējumi.

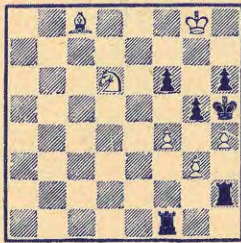

ŠACHS

Fr. Apšenieka vadībā.

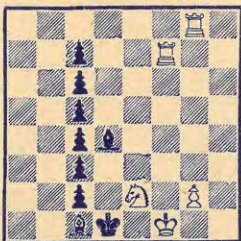
Kompozīcijas.

G. M. Kasparjana.

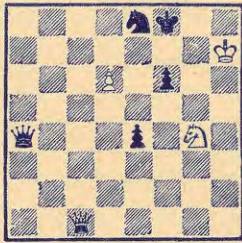
Baltie sāk un uzvar.

H. Herchauzena.

Mats 4 gājienos.

D. J. Petrova.

Baltie sāk un uzvar.

E. Valciņa — Rīgā.

Mats 3 gājienos.

Atrisinājumus sūtīt Atpūtas redakcijai; termiņš: 1 mēnesis.

Kasparjana galotne rāda savdabīgu, vēl neredzētu manevri ar famozu finālu. Petrova galotnē asprātīgais fināls atgādina rafinētu uzdevumu. Herchauzena uzdevumā nabaga melno L var salīdzināt ar cilvēku, kurš veltīgi mēģina atbalstīties pie sienas, jo baltie katreiz izrauj attiecīgo dēli un nožēlojamais L krit. E. Valciņa uzdevums konkurē «Skakladed'ā» š. g. trijvilču sacīkstē, par kuru spriedums būs tikai nākošā gada sākumā zināms.

Kur palikusi otrā vīnogu lasītāja?

Atrisinājums uzdevumam «Kur palikusi trešā strādniece?» (Skat. Atpūtu Nr. 598.) Bilde jāpagriež uz kreiso pusi par 90° — strādnieces seja atrodas tieši zem kreisā pusē atrodošās strādnieces sejas, bet kājas atspēras pret dzirnavu pamatiem.

Jānis Dāliņš trenejas olimpiadei

V. Krisona saržs Atpūtai.

Līmeniski:

1. Pukes.
2. saknaugs.
3. 7. Cēla īpašība.
4. 8. Līdzskanis.
5. 10. Arāja pieturas punkti.
6. 11. Motoru «barība».
7. 14. Lasāmviela.
8. 16. Pilsēta Balkānos.
9. 18. Rotācijas centrs.
10. 20. Kukaini.
11. 21. Pārtikas produkti.
12. 24. Upe.
13. 25. Iesaiņojumi.
14. 26. Papirgabals.
15. 28. Grezumlietas.
16. 30. Jaunlopi.
17. 33. Zemes mērs.
18. 34. Leģendārā cilvēces dzimtene.
19. 35. Ceremonija viesībās.
20. 36. Daugavas pieteka.

Krustvārdu miklas Nr. 78 atrisinājums.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	E	K	A				E	U
U	T	R	U	P	E	B	U	R
S		L	E	Y	S		I	A
			R	G	E		E	S
U				I	E	S	A	R
				O	S	K	S	
A		S	E	D				
G	A	I	L	I	S		I	M
R			D	A				R
		R	I	S	S			
							K	L

Krustvārdu mikla Nr. 79. Atpūtas specialuzdevums.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7								
10				11		12		13
14			15		16		17	18
			18	19			20	
21	22			23		24		
25				26				27
				28	29			
30	31							32
				35		34		
35							36	

State-niski:

1. Anglības rezultāts.
2. Pareģotājs.
3. Romas glābēja.
4. Putns.
5. Čehoslovākijas lielrūpnieks.
6. Koks.
7. Sievietes vārds.
9. Importēta pārtikas prece.
12. Darba rīks.
13. Papatējijs aristokrāts.
15. Trauks.
17. Angļu flotes bāze.
19. Skaņu tonis.
21. Karavānes etaps.
22. Spēkavīrs.
23. Balss.
24. Rūsa.
25. Eka.
27. Pēcnāves «pārmācības nams».
29. Dziesma.
31. Virieša vārds.
32. Vecākais.

LODIX
apavu krēms

Skolas tinte »BURTNIEKS«

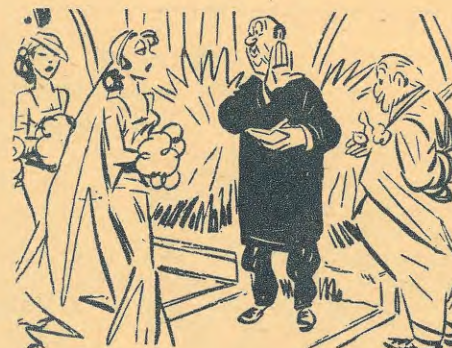

Jaunizgudrojums skopiem: tējas sietiņš.

Bīstams skatulogs.

Laulātie pastaigājoties: «Skaties, miļā, tur pretī otrā stāvā — kādi brīnišķīgi priekškarī!»

«Ja jūsu ligavainis neieradīsies piecu minūšu laikā, tad es stāšos viņa vietā.»

Džungļu upurī.

«Pēterīt, Kārlīt, Rūdi, kur jūs esat palikuši?»

Rita vingrošana.

«Beidz, Katrīn, vingroties, man vajadzīgi bikšturi.»

«Kadēļ jūsu seīš tik šausmīgi kliedz?»
«Viņš runā ar Londonu.»
«Bet kadēļ gan viņš nelieto telefonu?»

Makšķernieka Sīpolīņa piedzīvojums.

ATPŪTA

Lēts, plaši izplatīts žurnāls
mākslai un sabiedr. dzīvei

Iznāk ik nedēļas — piektdienās, katrā numurā ap 80 ilustrāciju. Pasūtījumi adresējami «Jaunāko Ziņu» kantorim Rīgā, L. Kalēju ielā Nr. 29, žurnālam «Atpūta». Pasta tekošs rēķins 1212.
ABONĒŠANAS MAKSA: par 1 mēnesi Ls 1.20, par 3 mēnešiem Ls 3.—, par 6 mēnešiem Ls 6.—, par 12 mēnešiem Ls 12.—; uz ārzemēm: par 1 mēn. Ls 1.50, par 3 mēn. Ls 4.50, par 12 mēn. Ls 18.—

Atklāta
parakstīšanās
1936. gadam
Numurs maksā
tikai 30 sant.

Dr. Klāra Stakena

Kā kopt un uzturēt daiļumu?

(Jautājumus skaistuma kopšanā lūdzam iesūtīt mūsu žurnāla kosmētikas nodaļai.)

Jautājums: 1) Lūdzu kādu līdzekli pret blaugznām. Mati taukaini, ceturtdienā pēc mazgāšanas pilnīgi sataukojušies un stipri niez galvas āda. Kalnu saule nav pieejama. Vai nebūtu kādas zāles? 2) Vai lietojot aizsargkrēmu visu vasaru nemaz neiedegšu? Vasaras raibumi ir mazā mērā, stipri gaiši. Gribetu drusku iedegt. 3) Esmu 163 cm gara, sveru 62 kg. Kāds būtu mans normālais svars? Nepieciešami apm. mēneša laikā nodzīt 4—6 kg. Vai tas neatsauksies uz veselību? Diētu ieturēt nevaru, varu tikai gavēt pavisam. Vai tā tikšu pie normāla svara? Esmu vesela, tikai drusku mazasinīga. **Atbilde** (Brigitai — Liepājā): 1) Matiem lietojiet higiēnisko matu pūderi, tad pārstāsies taukošanās un arī nieze. 2) Lietojiet aizsargkrēmu pavasarī, kad saules stari visvairāk ierosina vasaras raibumus, tad vasarā āda jau būs norūdiņusies un varēsiet iedegt. 3) Pilnīgi nepareiza ir cenšanās nokristies svarā. Jūsu gados tas nemaz nav pielaižams, turklāt esiet tieši normāla svara, nevienu drusku pāri par normu.

Jautājums: Mati taukaini un daudz blaugznu. Pēc izmazgāšanas mati vienu dienu sausi, tad kļūst stipri taukaini. **Atbilde** (Atpūtas abonentei Daugavpilī): Atbilde tā pati, kas par matiem «A. S. — Skrundā», «Austrai — Rīgā», «Brigitai — Liepājā» un citiem.

Jautājums: Matus mazgāju reizi nedēļā. Pēc mazgāšanas sausi, bet uz nedēļas beigām paliek taukaini, sāk niezēt galvas āda, rodas blaugznas un diezgan stipri izkrīt. Agrāk bija ļoti bieži mati, bet pēdējos divos gados kļuviši pavisam plāni. Kā dabūt matus biežākus, iztīrīt no blaugznām un padarīt stiprākus? **Atbilde** (Atpūtas lasītājs H. R.): Matu attaukošanai lietojiet higiēnisko matu pūderi. Ja gribiet atgūt vismaz daļu no zaudētiem matiem, kā arī apturēt turpmāku izkrišanu, visderīgāka ir apstarošana ar kalnu sauli.

Jautājums: Esmu izmisis par saviem matiem. Tikai 23 g. vecs, bet jau pazaudējis tik daudz matu, ka drīz būšu ar pliku galvu. Galvas āda sausa, reizēm niez, blaugznu maz. Vasaras beigās nogriezu matus pāris reizes līdz ādai, bet biežāki neatauga un izkrīt joprojām. **Atbilde** (Rīgā — A. R.): Iespējams, ka šāds matu saknīšu vājums mantots no vecākiem. Tomēr ar pareizu ārstēšanu, izdarītu laikā, variet tā stiprināt matu saknītes, ka tās spējīgas dot stiprus, izturīgus matus. Apstarošana, iekšīgi līdzekļi, zāļu ievadīšana saknēs ar elektrību — tie visi ir tagadnes līdzekļi un papēmieni, ar ko kaņķ pret lielā vairuma vīriešu nelaimi — plikgalvību. Matu nogriešana pilnīgi neko nepalīdz, gluži otrādi, viņa vēl moca un liek pārlieku strādāt jau tā nomocītam saknītem. To vairs nedariet, bet ārstējiet pie laika, kamēr matu saknītes nav galīgi nobeigušās.

Jautājums: 1) Vai būtu kāds līdzeklis, kas apturētu daudz maz bārda augšanu, citādi jāskūjas katru dienu. Kā padarīt tumšu bārdu gaišāku, jo tumša ātrāk redzama. 2) Uz deguna izsitumi ar melniem galiņiem, izspiežot paliek bedrīte. Kā to novērst? **Atbilde** (Ilggadīgam Atpūtas abonentam): 1) Tāda līdzekļa, kas apturētu bārda augšanu nav. Gaišāku to variet padarīt — ar 3% ūdeņraža pārskābuli. Noberzējiet sejas matainās daļas katru rītu ar vati, samērcētu minētā šķidrumā, tad mati kļūs gaiši un arī nespēcīgāki augšanā. Pudelīti ar minēto šķidrumu turiet tumsā, citādi tas zaudē savu darbības spēju. 2) Izsitumus uz deguna nespēj iztīrīt, bet noslaukiet ar to pašu šķidrumu, kā bārdu, tad melnie punktiņi nobālēs un notīrīsies.

Jautājums: Esmu laukstrādniece, 1 bērna māte, 40 g. v., garums 165 cm, svars 72 kg, bet priekš 8 mēnešiem svēru 100 kg! Aptaukošanās jau apdraudēja manu veselību. Tapu Atpūtas abonente, sāku pārinterēsēties par aizrādījumiem un nolēmu attaukoties. Diēta, tēja, pašmasāža un vingrošana — tā to panācu. Jūtos ļoti un viegli, un no sirds pateicos par aizrādījumiem. Tagad gribetu aizrādījumu, lai vecais svars neatgrieztos, jo esmu kļuvusi ļoti ēdēlīga. Sausie ēdieni aizsprosto iekšas un šķidrie cel svaru. Cik dienā varētu pienu un olas lietot? Daži iesaka burkānu lapu tēju vai Aleksandra pākstis. **Atbilde** (Aurai): Patiešām, esiet zaudējusi aprbinojumu kilogramu skaitu. Labi, ka jūtaties tagad vesela, varēja arī citādi būt, tik strauja svara nokrišana nav ieteicama. Uz priekšu pašmasāžu un vingrošanu katrā ziņā pieturiet, tad varēsiet brīvāka būt ēdieni ziņā. Nelietojiet nekad sausu un šķidru barību kopā, bet tikai katru atsevišķi. Sausu barību ēdot cenšaties to mutē atšķaidīt ar siekalām, kamēr paliek pavisam šķidra, tad nebūs kuņģa aizsprostojumu. Rupjā maize, rupjā kviešu maize šini ziņā arī daudz derīgāka par baltmaizi. Vakariņās neko citu ne, kā tikai pienu, sevišķi skābā veidā: paniņas, rūgušpienu. Vienu dienu nedēļā kā «piena dienu» ieturiet katrā ziņā. Olas variet ēst, cik gribiet, tās svaru nedod, tikai sāli daudz pie viņām neņ-

miet. Kas attiecas uz dažādiem minētiem māksliem līdzekļiem, tie gan nav ieteicami, arī māgas-zarnu darbība jācešas nokārtot ar pareizu ēdiena izvēli, ne ar māksliem līdzekļiem.

Jautājums: Esmu 32 g. veca, precējusies, 2 bērni: 3½ g. un 5 mēn. Krūts barošanu 3 mēn. vecumā izbeidzu. Pēdējā laikā novēroju savādu parādību, it kā ādas novecošanos. Sākās no kājām: āda sausa, stipri spīdīga (niezes nav), ap pēdām biezi ādas sacietējumi. Uz rokām, gurniem, kājām — zosādiņa. Agrākās bāli iesārtās ādas nokrāsas vietā tagad tā pieņem iezilgani sarkanu izskatu. Rītos, guļus, āda normālā krāsā. Visa ķermeņa āda sausa, nedzīva, uzkrītoši spīd cauri vēnas, kā zilās stripas. Kāju ādas sausumu jau ievēroju pēc pirmā bērna dzimšanas. Pēdējos mēnešos sāk parādīties uz sejas struaini izsitumi. Garums — 178½ cm, svars — 62 kg. Pa bērna barošanas laiku svēru 74 kg, bet arī pie šī svara zemādas tauku slānis neuzlaboja ādas izskatu, āda bija tāda pati sausa. No rītiem vingroju, ķermeni beržu ar suku, samērcēju aukstā ūdenī, pēc tam vēl aplaistos ar aukstu ūdeni. Šāda pati ādas parādība piemīt jaunavai, kas pie manis kalpo, tikai stāvoklis daudz sliktāks. Kā izārstēties? **Atbilde** (A. A.—ks): Domājams, ka minētās parādības stāv sakarā ar jūsu ārkārtīgi mazo svaru, jo no normāla svara iztrūkst 15—16 kg. Pilnīgi krūkst zemādas tauku slāņa. Pie jūsu liela auguma un zemmāla svara, bez šaubām, arī asins sastāvs būs nenormāls, asinsriņķošana cietusi, sirdsdarbība vāja. Katrā ziņā mēģināt uzlaboties, lietojot barībā arī daudz tādu līdzekļu, kas bagāti vitamīniem — pienu, krējumu, sviestu, augļus. Tuvojoties vasarai sevišķi jāpiegriež vērība jaunajiem zaļumiem: spinātus, skābenes, radīsus, salātus. Tagad vēl ieteicams dzert zivju eļļu, apsauloties ar mākslīgo kalnu sauli. Vēlāk daudz svaiga gaisa, saules un gaisa peldes. Nav ieteicama jums vingrošana, katrā ziņā atmetama norīvēšanās ar suku, aukstu ūdeni. Viss tas ļoti noderīgs tauku mazināšanai un kļiedēšanai, jums tas kaitīgs, jo palīdz iznīcināt katru tauku slāni un padara ādu vēl sausāku. Jūsu āda vēl jābaro arī no arienes, tāpēc kājas, kur āda vissausāka, sacietējusi, ieberzējiet katru vakaru to ar zivju eļļu, to pašu, ko dzēriet. Laba, vitamīniem bagāta barība, daudz atpūtas, saule un svaigs gaiss, tie tikai jūs var izdziedēt. Asins sastāvu tomēr vajadzētu likt noskaidrot ārstam, varbūt arī tur nepieciešami kādi līdzekļi.

Brīnišķīgi!

To saka visi, kas kaut reizi mazgājuši matus ar „Peruin” ziepēm.

To teiksiet arī Jūs pēc šādas mazgāšanas. „Peruin” ziepju maigās putas atdzīvina Jūsu galvas ādu, atdzīvina matu saknes, atdzīvina matu krāsu. „Peruin” ziepes dod Jums vairāk nekā parastās ziepes. Tās ne tik vien tīra Jūsu matus, Jūsu ādu, bet tos arī dziedē un spēcina. Šī spēcinošā un dziedinošā iedarbība ir „Peruin” ziepju priekšrocība. Tā dara „Peruin” ziepes tik iecienītas visplašākos tautas slāņos. Un katrs, kas kaut reizi izmēģinājis „Peruin” ziepes matu un ķermeņa mazgāšanai, kas pazīst šo neapaprakstāmi patīkamo tīrības sajūtu, ko dod šīs ziepes, — tas arī teicis „...brīnišķīgi!“. — Un tas nav pārspilēts.

„PERUIN” ziepes

Dabūjamās visur par Ls 1,20.
Vienīgais priekšstāvis P. PUTNIŅŠ, Rīgā.

Lama — jauna iemītnece
Rīgas zooloģiskā dārzā